

Farkındalık

altKitap 2013 Öykü Seçkisi

Farkındalık
altKitap 2013 Öykü Seçkisi

Derleyenler: Hakan Bıçakcı, Özge Calafato, Hakan Günday, Hande Ortaç, Aylin Sökmen,
Ece Temelkuran, Aslı Tohumcu, Engin Türkgeldi, Cem Uçan

Editör: Özge Calafato
Kitap Tasarım: Su Başbuğu

© Haziran 2013 altKitap

Yapıtın tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar
dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

www.altkitap.net
altkitap@altkitap.net

Farkındalık altKitap 2013 Öykü Seçkisi

*alt*Kitap
Ücretsiz E-Kitap Yayınevi

MIXER
Mekân Sponsoru

 vodafone
Ödül Sponsoru

Türkiye'nin ilk elektronik kitap yayınevi olan altKitap, edebiyat dünyasında her yıl daha çok ses getiren altKitap Öykü Ödülü'nün altıncısını 2013 baharında düzenledi. altKitap 2013 Öykü Ödülü'ne 341 öykü başvurdu; bunlardan 38'i ön değerlendirmeden geçti. Ön değerlendirmeyi geçen öyküler arasından Birincilik Ödülü Farkındalık adlı öyküsüyle Sanem Bozkurt'un; İkincilik Ödülü Bünyamin'in Düşüşü adlı öyküsüyle Gökhan Sarı'nın ve Üçüncülük Ödülü Pis Adam adlı öyküsüyle Özcan Yılmaz'ın oldu. Bu yılki birincilik ödülü Vodafone Smart Tab II 23 Mayıs'ta Tophane'deki çağdaş sanat mekanı [MIXER](#)'de gerçekleştirilen ödül töreninde Sanem Bozkurt'a takdim edildi.

Aynı zamanda altKitap'ın yayın kurulunu da oluşturan Özge Calafato, Hande Ortaç, Aylin Sökmen ve Engin Türkgeldi'nin Ön Değerlendirme Kurulu olarak görev aldığı altKitap Öykü Ödülü'nde nihai kararı Hakan Bıçakçı, Hakan Günday, Ece Temelkuran, Aslı Tohumcu ve Cem Uçan'dan oluşan Seçici Kurul belirledi. Seçici Kurul ön değerlendirmeyi geçen öyküler arasından, dereceye giren ilk üç öykü de dahil, 12 öykünün altKitap 2013 Öykü Seçkisi'nde yer almasına karar verdi. altKitap 2013 Öykü Seçkisi de bu şekilde oluştu.

altKitap kurulduğu 2000 yılından bu yana, izlediği yenilikçi ve özgürlükçü yayın politikasıyla Türkiye'nin edebi ve düşünsel mirasına farklı bir soluk getirdi. Yaratıcı ve özgün içeriği ve tasarımıyla 13 yıldır İnternet üzerinden ücretsiz olarak e-kitap yayımlayan altKitap, Türkiye'deki çağdaş edebiyat üretimini hareketlendirme hedefini bir adım daha ileri götürerek 2006'da altKitap Öykü Ödülü'nü düzenlemeye başladı.

Klasik öykü yarışması formatının dışında bir anlayışla yola çıkan altKitap Öykü Ödülü her şeyden önce kaliteli edebiyat üretimini desteklemeyeve yeni öykücülere yol açmaya öncelik veriyor. Öykü Ödülü'nün ayrılmaz bir parçası olan altKitap Öykü Seçkisi'nin başlangıç noktalarından birini de bu misyon oluşturuyor. Seçici Kurul'un "Seçkide yer almayanlar arasından ileride dünyanın en önemli yazarlarından birinin çıkabileceğinin farkındayız." notu da bu misyona işaret ediyor.

Son olarak, altKitap Öykü Ödülü'nün gerçekleşmesinde büyük emeği geçen sponsorlarımız [MIXER](#) ve [Vodafone Türkiye](#); ayrıca altKitap'ın bütün tasarım ve uygulamalarına imza atan Su Başbuğu'ya teşekkürlerimizi sunuyor, bütün katılımcılarımızı tekrar tebrik ediyoruz.

Keyifli okumalar dileriz.

Jürinin Notu

Jürinin notu : Seçimde yer alanlar arasında
ilvide dünyada en azlık yazarlarından
birinin ~~artışını~~ ~~eski~~
artabileceğinin farkındayız.

1.

Sanem Bozkurt

1978 yılında Ankara'da doğdu. Hacettepe Üniversitesi İşletme Bölümü'nde lisans eğitimi gördü. İşletme-Muhasebe alanındaki yüksek lisansını Gazi Üniversitesi'nde tamamladı. Halen finans sektöründe çalışmaktadır.

Farkındalık

Okuldan geldiğimde annem ve babam salondaki üçlü koltukta oturuyordu. Bu saatte ikisi de evde olmazdı, şaşırdım. Babam beni görünce ayağa kalktı,

“Gel bakalım Arda, annenle beraber seninle konuşmak istiyoruz,” dedi.

Yıllardır beklediğim şey oluyordu galiba. İşte, dedim içimden, boşanıyorlar. Bir anda şimşek çaktı kafamda ve kenarda köşede biriktirdiğim hayallerim bir an görünür oldu. İkisinden ayrı harçlık almak (arkadaşlarımla favorisi buydu), yanlarında sigara içmek (bu da kuzenimin favorisi) - onlar yüzünden depresyonda olma ve bunun sonuçlarını gözlerine sokma halleri ve buna bağlı nice şeyler birbirini izledi... Zevkten gözlerim doldu bile diyebilirim.

Merakla karşılarındaki koltuğa oturdum. Babam anneme baktı, annem kafasını yavaşça sallayıp ona başlayabilirsin işaretini çaktı. O da boğazını temizleyip konuşmaya başladı.

“Annenle uzun zamandır kendi içimizde tartışıyoruz ve sonunda anladık ki...”

“Baba, olmuyorsa olmuyordur. Ben de farkındayım pek çok şeyin.”

Gülümsedi, bu iyi değildi. Ortada komik bir şey yoktu neticede, anneme baktım o gülmüyor parmaklarını açıp kapıyor, özellikle başparmağını bir yere yerleştiremiyor bir türlü. Demek ki bu karar ona ait değil.

“Biz bugüne kadar çok yanlış yapmışız oğlum,” dedi babam ayağa kalkarken, elleri cebinde ileri geri yürümeye başladı. “Senin mutlu olman bizim tek isteğimizdi, eşek gibi çalıştık, çok affedersin, başka çocuk yapmadık, seni özel okulda okutamayız diye. Neyi nasıl seviyorsan öyle yapmaya çalıştık, ancak anladık ki bunlar hep boşuna.”

Hayda, ben miydim sebep yani? Bu konuşma hiç iyi bir yere gitmiyordu, hemen müdahale etmeye çalıştım.

“Babacım, eksik olmayın, ben de hep size layık olmaya çalıştım,” falan diye bir şeyler geveledim.

“Sus, sus. Biraz dinle, annen de önce direndi ama o da anladı. Değil mi Nalan?” Annem başıyla onayladı yine, babam konuşmasına devam etti.

“Bak yavrum, biz ne yaparsak yapalım çok da mutlu olamayacağın anlaşılıyor. Ha bire ders aldırıyoruz, ama hep ortalama notlar alıyorsun. Pek zeki olmadığın bir gerçek. Fizik desen o da yok, işte benim gibi patatesten hallice bir burnun var. Saçların da dökülecek bir süre sonra. Öyle esprili falan da değilsin, yani bir kızı nasıl etkileyeceksin diye düşündük, inan annenle bir çıkar yol bulamadık. Bir servet de bırakmayacağız sana, varımızı yoğumuzu okuldu, dershaneydi, kılık kıyafetini harcayıp duruyoruz. Gördüğün gibi hâlâ kirada sürünüyoruz. Sen nasıl buldun annemi diyeceksin, yani bu kadarını bulmak da marifetmiş gibi, değil mi Nalan?”

Annem kafasını salladı ve o başladı konuşmaya “Bizimkisi gibi evliliğin oldu diyelim Arda, çok mu mutlu olacaksın? Bir çocuk peşinde, bir ömrü çürüt dur. Hayat mı bu? Evlenmesem daha iyi olurdu demiyorum, ama ne yalan söyleyeyim, seni kucağıma alınca başka olur her şey diye düşünmüştüm, bizim toplamımızdan daha iyi bir şey olacağını umdum hep. Sinerji,” dedi babam. “Hıh işte, ama ne yaparsın ki olmadı. Bizi aşamadığını

ve aşamayacağını gördük.”

Kâbus gibiydi her şey, annem ve babam karşıma geçmiş, ne kadar vasat olduğumu söylüyor, kendilerinin de böyle olduğunu bir teselli gibi önüme koyuyor ve benden bunu kabul etmemi bekliyorlardı.

“Neyin kafası anne bu? Ne çektiniz siz?”

“Yani bir araba düşün,” dedi babam, “böyle atmış boşa, diyor ki ben gitmeyeyim, siz beni itekleyin. İtekle itekle biz de yorulduk artık Arda. Nereye kadar daha senin yerine bir şeyleri yapabiliriz? Bu sene dönem ödevini hangimizin yapacağı konusunda kavga ettik çocuğum, sanma ki seni suçluyorum, hep bu annenin yüzünden sen de böyle oldun ya...”

“Ne alakası var Osman?”

“Dedim ben sana Nalan, peşinden kaşıkla koşma diye, daha üç yaşında çizdin bizim kaderimizi. Bu eşşekoğlueşek de anladı bizim zaafi kullandı durdu senelerdir.”

“Peşinde koşmasaydım tabii, çocuğumu düşünmeseydim senin annen gibi, ohh saldırm çayıra Mevlâm kayıra büyütseydim de, bu çocuğun da kafasının beş ayrı yerinde dikiş mi olsaydı Osman?”

Annem dikiş deyince, babamın eli kafasındaki izlere uzandı. İşte böyle, bana karşı ittifak falan zor kurarsınız, hele konu babaanneme gelirse... Bundan sonra olacaklar belliydi, babam ‘ölmüş anama dil uzatma’, diyecek, öbürü laf yetiştirecek. Yine de işimi şansa bırakmamak için durumdan vazife çıkardım “Annecim, sen dünyada olabilecek en iyi annesin, lütfen babamın bu suçlamalarına bakma. Kaç çocuğun annesi her gece gelip terledi mi diye kontrol eder tam on yedi yılüstelik bak bu yaşımda hâlâ peşimdesin. Ben biliyorum kıymetini senin, babam biliyor mu, işte ondan emin değilim.”

Anneliğe övgü, bilgisayara format atma etkisi yaratır her zaman. Formatımı attım, arkama yaslandım, etkisini göstermesini bekledim. Annemin gözleri doldu, tehlikeyi sezen babam kulağına eğilip bir şeyler fısıldadı, yarım yamalak, “Böyle mi konuştuk... müsaade etme... hadi canım, bu son şansımız,” gibi bir şeyler söyledi. Annem bu kez sıkıca babamın elini kavradı, babam öne geçmişti.

Gülümsediler bana, soğuk hatta metalik bir gülümsemeydi bu.

“Gel yavrum, bak sana ne göstereceğim?” dedi babam. Aile albümümüzü çıkarttı. Yana kayıp aralarında benim için bir boşluk bırakıp, mindere pat pat vurdu. Gidip üçlü koltukta aralarına oturdum. Gençlik resimlerini gösterdi. İspanyol paça pantolonu, daracık gömleği ve bıyıklarıyla babam objektife gülümsemişti.

“Ne görüyorsun?”

“Seni.”

“İşte o ben değilim yavrucum, orda gördüğün geleceğe umutla bakan bir hıyar.”

Sayfaları çevirmeye devam etti, annemle resimleri vardı sonra. Nişan resimleri, düğün resimleri derken benim bebekliğime geldik.

“Bak, görüyor musun, o umut azalmış, anlamışım hayatım boktan, ama sana nasıl sıkı sarılmışım, adeta senden medet umarcasına, saflık işte.”

Aklım iyice karışmıştı. Çevirmeye devam etti sayfaları, ben kırmızı bisikletimin üzerindeydim, deniz kenarında kumlarla oynuyordum, dişlerim dökülmüştü, sonra tekrar çıkmıştı, sivilcelerim ve ben... Bir sürü resim art arda. Benim belleğimin mutlu hatıraları. Şimdiki halimde durdu babam.

“Hazır mısın?”

Kafamı salladım, ama beni neyin beklediğini bilmiyordum. Tekrar çevirdi sayfayı, benim üniversite mezuniyetim geldi. Şimdi yazmayı aklıma bile getirmediği bir okulun, son derece uyduruk bir bölümünden mezun oluyormuşum.

“Nasıl olur?” dedim.

“Bekle.”

Bir sayfa daha çevirdi. Yanımda bir kız peyda oldu, boyu biraz kısa ve bir hayli sıska. Karımmış meğer. Sonra düğün resmimiz, suratı asık.

“Ömrün boyunca memnun edemeyeceğin bir eşin oluyor işte, dedi babam. Bu daha ilk kare. Hem de annesi sinir bir tip, bak,” diye işaret etti.

Gerçekten de kayınvalidem, kaşları havada, ince dudaklarını büzmüş, bir elinde yelpazesi ile pekde sempati güzeli sayılmazdı. Yanında boynu bükük kayınpederimle objektife bakıyorduk hep beraber.

İtiraz ettim:

“Benim yüzüm gülüyor, ben mutluyum demek ki,” dedim.

“Yok,” dedi babam, “o kadar emin olma.”

Sayfaları çevirdikçe, hayatım, bu kez geleceğe doğru akan film şeridi gibi ilerliyordu. Her karede biraz daha yaşlanıyordum, suratım düşüyordu, bir ara kafam üzerinde bir bezginlik halesi gördüğümü bile söyleyebilirim.

“Eeee, ne olacak şimdi?” dedim.

“Bir şey olmayacak,” dedi annem. “Başına geleceği bil, boşuna umutlanma diye söyledik. Ya da nasıl desem, bir farkındalık yaratalım istedik. ”

Size de, farkındalığınıza da diye başlayan okkalı bir küfür savuracaktım ki, annem bu kez şefkatle gülümsedi. Saçlarımı okşadı, bir sayfa daha çevirdi, albümü kucağıma bıraktı, resimde sarıldığım oğlumu işaret ederek:

“Aynı sana benzemiyor mu burnu?” dedi.

2.

Gökhan Sarı

1992 doğumlu. Aslen Sakaryalı olmakla birlikte, son dört yıldır İstanbul Marmara Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde okuyor. Zamanının çoğunu kitap çevirmenliğiyle ve kitap okuyarak geçiriyor.

Bünyamin'in Düşüşü

Televizyonun hipnotize edici ışığı anbean değiştirilen kanallar yüzünden göz kırpıp duruyordu, kumandanın efendisi, iki oda bir salon evin tek otoritesi, çekirdek ailesinden son kalan üye de öldüğünden beri tek başına yaşayan bir sessizlik düşkünü, otobüse yürüyerek yetişmeye çalışan, borçverenle göz göze geldiği an özenle kaçmaya başlayan, otuz beşine merdiven dayayan, kara saçları her yıl daha da kırışan, her yıl daha da dökülen ve bu yüzden ara ara ağzından eksik etmediği ay çekirdeği kabuklarını televizyon ekranına tükürerek genlerine söven bir adam, lisede hafızasına ekilen otuz beş yaşlı malum şiiir şu son yıl içinde olur olmadık durumlarda aklına gelmeye başlayan, şimdiye dek dünya ağacındaki yasak elmaları hamutuyla yiyen ve yemeye devam eden somurtkan bir âdemoğlu, canı istediğinde bağırır ve küfreder ve kahkahalar atar ve sarhoş olur ve olur olmadık eylemleri ardı ardına bağlar, kafa kâğıdında BÜNYAMİN TUFAN yazıyor, babası memurdu su işlerinde, annesi maaşsız-memurdu ev işlerinde, adı ise ünlü bir iş adamından geliyordu. Büyük adamdı, derdi babası, hiçbir büyüklüğünü göremedik be baba.

Adı anılmaya değmez bir devlet dairesinin en alt katında, üst kattakilerin politik doğruculuğu boş vermiş bir benzetmeyle, fare yuvası dedikleri arşive benzeyen bir yerde çalışıyordu. Tabii ki fare yuvası benzetmesini hiçbir zaman benimsememişti, evet, fareler vardı, karanlıktı, havasızdı, kâğıt kokuyordu, fare ölüsü kokuyordu, tavandan sarkan titrek ampullerin ara sıra çıkarttığı akım-gidip-geliyor sesiyle, farelerin insan kulağının vıc vıc diye algıladığı dedikodu sesi mütemadiyen birbirine karışıyordu, ama benimsememişti işte, masasının üzerindeki tabelada Arş. Grv. Bünyamin Tufan yazıyordu, tatmin ediciydi, daha fazlasını istemiyordu da aslında, şartlar istemesini gerektirdi. Bünyamin şartların adamıydı, şartlar denizinde yüzmezdi o, sırt üstü uzanır ve o denizde sürüklenmeyi beklerdi, bu son sefer de yine çok acayip bir yöne sürüklenmiş, o bile şaşmıştı denize, halbuki hiç şaşırmayan bir adamdı, katil filmin yönetmeni bile çıksa şaşırmazdı, kitapların önce sonunu okurdu, paket yapılmış hediyeleri sevmezdi, sürprizlerden bilhassa nefret ederdi, kötü kokulardan nefret ederdi, hem mecazi hem gerçek anlamda, buzdolabından gelen bozuk kokusu, üst kattan gelen pis işlerin kokusu, üçüncü sütunda sondan beşinciyle altıncı kitaplığın arasında boylu boyunca uzanan cansız bedeninin gün geçtikçe şiddeti artan çürük kokusu. Ne biçim de kokuyordu ceset.

Aslan bizonu kovaladı, bizon kaçtı arkasına bile bakmadan, Bünyamin heyecanla takip etti bu gösteriyi, kaçan da kovalayan da insan olsaydı yine aynı hissiz yüz ifadesini koruyabilir miydim acaba? diye merak etti kısa bir süre, sonra boş verdi, bizon dereleri aştı, çıplak tepeleri, güneşin altında kovalamacaya devam etti ve dış ses büyük bir iştahla yorumladı, Bünyamin yerinde huzursuzca kıpırdandı, önündeki kahve sehpasında duran kâğıt parçasına, Sonu belli kovalamacalar tedirgin ediyor, yazdı, ikiliklere adanmış bir defteri vardı kendisinin, adettendir ki, amacının dışında kullanılan 2001 yılı ajandasıydı, sayfaların solunda bir eylem, sağında da karşıt bir eylem başlığı bulunurdu, tedirgin edenler – rahatlatanlar, güldürenler – ağlatanlar, koşturanlar – yürütenler, susturanlar –

bağırtañlar. Bizon muhtemelen birbirine benzeyen yirminci tepeciği tırmandı ve nihayet, nefes nefese, sürüsüne ulaştı, sürüsüne bereket. Aslan durakladı, bizon sürüsüne şöyle bir baktı, gerisin geri kaçarken Bünyamin de kâğıda, Avcıdan kurtulanlar rahatlatıyor, yazdı.

Buzdolabını açtı ve küçük dikdörtgene zar zor sığan cesede bir kez bile bakmayıp, dolap kapağındaki yumurtalığa koyduğu gofretlerden bir tane aldı ve kapağı kapatıp soğukkanlılıkla televizyonun başına döndü. Yüzünde ikircikli bir ifade vardı, ya gerçekten belgesele dalmıştı, ya da zihninde Buzdolabımda ceset var! diye bağıran diğer Bünyaminlerden birinin sesine kayıtsız kalmaya çalışıyordu. Diğer Bünyaminler tedirgin ediyor. Susmaları rahatlatıyor.

Yelkovan ve akrep zamanın peşinde, hızla döndüler, gece karardı ve açıldı, güneş göğe tırmandı ve Bünyamin Tufan adı anılmaya değmez devlet dairesinin döner kapısından girip, daha bu saatten meşgul insanların arasından geçerek, kindarca basılan klavye tuşu sesleri -kâğıt hışırtıları - bir baştan diğer başa bağırış çağırışlar - verilen selamlar alınan selamlar ve çay hüpletme sesleri eşliğinde, Birinci Kat'ın boş masalarından birine, cesetten boşalan masaya oturdu. Sandalyenin dönmüyor oluşu sinirini bozdu, aşığıdaki, yani arşivdeki, yani fare yuvasındaki sandalyesi dönenlerdendi, sıkılınca dönmenin rahatlığı bir başka oluyordu. Midesi bulanana dek.

Arşiv görevlisiyken, aşığı balya balya belge getiren Birinci Kat'ta mevki sahibi kişilerle konuşurdu ara sıra, kadının biri gelmişti bir keresinde, elleriyle göğsüne bastırđı belgelerle. Laf lafı açmış, abartısız ast-üst gülüşmeleriyle muhabbet olağandan bir yirmi saniye daha uzamış ve kadın alt katın müteredit flüoresanlarından kaçarcasına merdivenlere koşarken, Buradan kurtulmak istiyorsan, ezeceksin birilerini, demiş ve ceketini düzelterek, merdivenlerin karanlığında kaybolmuştu. O an fark etmişti Süha, kadın erkeğe benziyordu, ya da adı anılmaya değmez devlet dairesinin kendisine.

Adamı öldüreceği günün sabahı televizyonun önündeki sürtünmeden dolayı rengi atmış kanepeye oturup, beş liracıdan aldığı duvara asılı matbaa çıktısı tabloya saplamıştı bakışlarını. Beyazgömlüklikırmızıkravatlıkarapaltolumelonşapkalı bir adam beline kadar gelen bir briket duvarın önünde öylece dikiliyordu, kollarını hazır olda dururcasına yapıştırmıştı vücuduna, briket duvarın ardında yağmur habercisi bir gökyüzü berrak bir denizle kesişmekteydi ve tepeden görünmez bir iple sarkıtılmış yeşil bir elma yüzünden adamın yüzünü seçemiyordunuz. Ben miyim bu adam? diye merak etmişti o an, yoksa 'ezeceğim' adam mı?

Adamı öldüreceği günün akşamı, topuk sesleriyle ve gökten düşen kamikaze damlalardan sakınmak için açılan şemsiyelerin şaklamalarıyla dolu iş çıkışında, Bünyamin elinde bir taşla, gözüne kestirdiği bir ensenin peşine düşmüştü, bir erkek ensesinin, boyu bir yetmiş civarı, kilosunu doksan yüz. Adamı karanlıklarda takip etmiş, sokak lambasının ışığı altında elindeki taşı enseye indirmişti, enseye, kafanın arkasına, art arda, kafatasına çatlatırcasına, kafayı asfalta gömmeye çalışırcasına. Elbette her şey planlıydı, hiçbir şey rastgeleliğin eline bırakılmamıştı. Nasrettin'di adamın ismi, arşive inip çıkardı, kendini anlatıp dururdu, sadece kendini, çünkü kendinden başkası yoktu, yapayalnızdı, uyurken yalnız, kalktığında yalnız, kahvaltısını ederken yalnız, eve döndüğünde yine yalnızdı, aynı Bünyamin gibi. O kadar az insan varlığından haberdardı ki, öldüğünde kimse arayıp sormadı bile, Bünyamin Nasrettin oldu, ya da Nasrettin Bünyamin'di zaten, kimse ayırtına

varmadı. Fakat bir ay geçti, eller meydana çıkardı foyayı.

Nasrettin Yılmaz olarak, masasının başında yaptığı iş önüne konan belgelerdeki rakamları toplamak ve bilgisayara geçmekten ibaretti, adı anılmaya değmez devlet dairesinin bu Birinci Katı sanki bir fabrikaydı ve kendisi de bürokrasi üretim bandının başında çalışan bir işçiydi, belge arşive gitmeden önce kim bilir kaç kişinin elinden, kim bilir kaç işlemde geçmişti, ona da kala kala saymanlık (kendi koymuştu yeni vazifesinin ismini) yapmak kalmıştı, özenle kendi evine taşıdığı ceset buzdolabının içinde iki büküm halde, çürümekte, morarmakta, kendisiyse burada rakamları toplamakta, doğruluklarını kontrol etmekteydi, Ama günlerden bir gün, kesin olmak gerekirse, kendini terfi ettirdiği günün tam bir ay sonrası, kendisine 'ezme' öğüdü veren kadının İkinci Kat'a terfi ettirilmesini alkışlarla kutlarken, bu birbirine çarpan avuçlarının, birleşen ve uzaklaşan bu parmakların ve kırışıklıkların kendine ait olmadığını fark etti, bu yaşlı eller kendi vücuduyla alakasızdılar, başkasınıydılar, ne işi vardı onda bu ellerin?

Evine koştu, gerçekten koştu ama. Tabii bunun için mesai bitimini bekledi. Aynada yüzüne baktı, gözleri yeşil, avurtları çökük, alını kırış kırıştı, şu var ki, bu yüz ona ait değildi, birisi sırtından ittire ittire altmışlı yaşlara götürmüştü sanki, dolaptaki cesedin yaşına, ve yüzüne. Ne zamandan beri aynaya bakmıyordu, çok olmuş muydu bu değişimi geçireli, yoksa koşarken mi değişmişti yüzü? Deri değiştiriyordu sanki, uyum sağlıyordu, kimliksizleşiyordu, Nasrettin Bünyamin'di, Nasrettin herkeste.

Yeni elleriyle karşılar ajandasını açtı ve yeni parmaklarıyla tükenen kalemmini tutup aklına ilk gelen şeyi yazdı: kaya tuzu. Saçmaydı, sayman oldu olalı defterine bir şey yazamaz olmuştu, yazdıkları da bilinçaltındaki anlamlandırılmayı bekleyen kelimelerden ibaretti, anlamlandıramıyordu ama, yüzünü asıyordu sadece. Hamamböceği yazdı kaya tuzunun karşısına, halıda gezinen kara noktadan ilham almıştı, kıfk kıfk sesi eşliğinde, ışıktan kaçmaya özen göstererek dolanıyordu, ışıkla karşılaştığında feleği şaşıyor, ne yapacağını bilemez hale geliyordu. Gölgeler vardı her yerde şimdi, bütün duvarlara karanlık sinmişti, televizyonun ışığı belli aralıklarla hâkimiyeti ele geçirmesine rağmen. Hamamböceğini avucuna aldı, önce-o-konuşsun sessizliği, böceğin gözlerini Bünyamin'e olası dikişleri, İnsanevladi'nin elindeki telefonla Hayvanevladi'na ışık tutuşu, yine kıfk kıfk adımlarla böceğin tüm rahatsız ediciliğiyle Bünyamin'in elinin tersine tırmanıp ışıktan kaçışı, kendini koruyuşu, Bünyamin'in elini silkeleyişi ve hamamböceğinin düşüşü. Benim düşüşüm nasıl olacak peki?

Yine işte geçen bir gün, yeni parmakları da eskimişti, Nasrettinli yüzüne çoktan alışmışlardı, herkes zaten birbirine benziyordu burada, temkinli yapılan şakalara temkinli gülücüklerle karşılık veriliyordu, nizami dizili dikdörtgen masalarda memurlar damgalıyorlar, imzalıyorlar, hesaplıyorlar, telefon görüşmeleri yapıyorlar, sorun çözüyorlar veya sorunu hasıraltı ediyorlar ya da sorunu başkasına, bir asta devrediyorlardı ve masaları kesen yatay ve dikey koridorlarda hızlı adımlarla yürüyorlardı, ama hiç koşmuyorlardı, imzaladığı belgeleri damgalatmaya götürüyordu bir memur, bir tane görevli aheste aheste bir araba ittiriyor koridorlar arasında, 'iş biten' belgeleri Arşiv'e götürmek üzere topluyor, sonra, nasıl oluyorsa oluyor memurun tekinin ayağı takılıyor hain halıflekse, elindeki belgeler, Birinci Kat'ın duvarları kadar beyaz ve Bina'ya giren ve hemen kovalanan güvercinler kadar uçucu, Onuncu Kat'tan atlayan adam kadar hafif,

uçuştular, saçıldılar ve belki de ilk defa, Nasrettin görünömlü Bünyamin bu kata geldiğinden beri ilk defa, düzen bozuldu, başlar kalktı, temkinli yüz ifadeleri takınmak bırakıldı, bir sürü göz adamın düşüşünü izledi ve bir sürü ağız şaşkınlıkla aralandı, işler aksadı, adam yere yapıştı, işler aksamaya devam etti, kâğıtlar uçtu açık pencerelerden dışarısının gürültüsüne karıştılar masalara memurların üzerine haliflekse kondular, işler unutuldu gitti, yalnızca bir andan ibaretti sanki bütün bu olanlar, uzun soluklu planda yaşanan ve çabucak örtbas edilen bir aksaklıktı adamın düşüşü, adam hiçbir şey olmamış gibi yerden kalkıp etrafa düştüysem-ne-var-gülüğü atarken, kafasına dank etti o an, jeton düştü, ünlem işareti belirdi kafasının üzerinde. Ya Arşiv'den Birinci Kat'a çıkmamış da aslında düşmüşse? Binayı tepetaklak etti zihninde, Arşiv en üste, Onuncu Kat en aşağı geldi. Evet, düşmüştü, düşmeye devam edecekti, tâ ki.

Televizyonun karşısındaydı yine, aslan bu sefer bir ceylanı kovalıyordu, bambaşka bir gösteri vardı karşısında, aslanın yüzünde öfke mi vardı yoksa, geçenki başarısızlığının hincını almak ister gibiydi, ya da Bünyamin buna yoruyordu sadece. Bizon kararlılığına karşı ceylan tedirginliği, aslan öfkesine karşı zürafa ağırbaşlılığı, üst özgüvenine karşı ast boyun eğikliği, ceylan sekti sekti sekti, sürüsünü buldu, anasını mı arıyordu, aslan bu sefer geri adım atmadı, çünkü ceylanların tedirginliği gözlerinden okunuyordu, dağılacaklardı, her ceylan kendi bacağında asılır, sekişler doldurdu bozkırları, belki aynı ceylan, belki başka bir tanesi, yarıştan koptu, aslan arayı kapattı, ceylan tedirgince başını çevirdi geriye, aslanın dişleriyle ceylanın boynu çarpıştı, kazanan dişler oldu.

Bünyamin olan Nasrettin işe erkenden geldi. Bütün kat gözüne çok gerçek göründü, isimsiz bir harabenin tarihsel anlamından kopmuş bir odasındaydı sanki, ne için kullanıldığı belirsiz devasa bir odadaydı, masa benzeri şeyler vardı, nizami, ama mezar da olabiliirdiler, kapılar vardı başka odalara açılan, belki mezar odalarına, öyle ya da böyle bu haliyle bir anlam ifade ediyordu Birinci Kat, ama masanın başına geçince ve bilgisayarı açınca, eline kalemi alınca ve işe gelenleri izlemeye koyulunca her şey saçmalaşıyordu, oturduğu döner sandalye bile bir anlam ifade etmemeye başlıyordu, sandalye dönse de sağındasolundaönündearkasında hep bir masa vardı, Masa İmparatorluğu'nun sorgulamadan yoksun bir kölesiydi.

Arşiv yazan tabelaya baktı, yazının altında aşağı inen basamakları gösteren bir çizim de vardı, Göstergelerden nefret ediyorum, dedi, eve gidince ajandasına ekleyecekti bu maddeyi. Binanın her yeri böyle göstergelerle doluydu, her şey işaret ediliyordu, edilmesi gerekiyordu belki de, çünkü her şey katman katmandı ve karışık ve sırasıyla. Sandalyesinden kalktı ve adı anılmaya değmez devlet dairesinin memuruna yakışır adımlarla Arşiv tabelasına doğru ilerledi, göstergeye kapıldı ve aşağı inen merdivenleri takip etti, burnuna değişik bir rutin kokusu gelmeye başlamıştı bile, Birinci Kat'ın kokusu yeşil ve avokado gibi kokuyordu, Arşiv'in kokusu renksiz ve tozlu, pisti, genzi tikiyordu. Aşağıda, eski masasının üzerindeki tabela hâlâ duruyordu, Arş. Grv. Bünyamin Tufan. Kafasındaki soru güleç yüzlü bir adamın aniden karanlıklar içinde cisimleşmesiyle cevaplanmış oldu. İlginç, dedi içinden, fakat duruma pek şaşırdığı söylenemezdi, ki şaşırmamış olması daha da şaşırtıcıydı. Adam yüzüyle ve her şeyiyle Bünyamin'di, Nasrettin değil Bünyamin. Erkenciliği bile Bünyamin'di, sırtışı bile Bünyamin'di, ben Bünyamin deyişi, müstehzi bir sırtışıyla tabelayı gösterişi bile aynı Bünyamin'di, Bünyamin

değildi, başka biriydi, ya da kimin kim olduğunun önemi yoktu artık, kim sorusu bile işlevini yitirmişti. Ne.

3.

Özcan Yılmaz

1979 Batman doğumlu. 2002 yılında Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi. İstanbul'da özel bir firmada çalışmaya devam etmektedir. Okumakla başlayan edebiyata olan ilgisi zamanla biriktirdiklerini yazıyla aktarmaya dönüştü. Yazdıklarını beğenmeyince çeşitli yazı atölyelerine katıldı ama yazdıklarını beğenmemeye, hem de daha fazla bir şekilde, devam etti. Bir öykü dosyası ve roman taslağı üzerinde çalışmalarını sürdürmektedir. Evli ve iki çocuk, üç arkadaş sahibidir.

Pis Adam

Kararsız bir iş gününün başında kirpiklerinin dibinde biriken yapışkan çapağı serçe parmağıyla sıyırıp ağızına götürdü. Yapacağı şey kendini tanımlıyordu. Çapaklı parmağını yalayıp burnunun sağ deliğini karıştırdı aynı parmakla. Uzun zamandır böyleydi. Başından beri pis bir adamdı.

Burnunu karıştırırken ilk kez iştakilere yakalandığı gün havasız bir odada, hafta başı toplantısında idi. İnsanların garipseyen, küçümseyen bakışlarından yerin dibine girmişti. Aslında küçüklüğünden beri bunu kötü bir alışkanlık olarak görmüş, çocuklarına iyi terbiye vermeye çalışan ailesine karşı hep suçluluk hissetmişti. Her zaman doğru olanı yapmaya çalışsa da tiksindirici takıntısına bir türlü son verememişti. Son vermek bir yana zamanla tırnaklarını yemeye başlamıştı. Tırnak diplerini koparmakla başlayan alışkanlığı kanatana kadar kemirmeye varmıştı. Bazı geceler parmaklarının acısından uyuyamıyordu. İki gün sonra tırnaklar biraz uzayıp yaralar kapanınca tekrar kemirgenliğe başlar, tırnaktan yoksun iyice yumuşamış parmaklarıyla burnunu karıştırdı. Burun deliklerindeki en küçük bir kımıldama, uzamış burun kıllarının yarattığı rahatsız edici kaşınma, nezleden ötürü deliklerde tıkanma, sıcaktan dolayı burunda kuruma, izlediği filmin geriliminin artması, tuttuğu takımın gole yaklaşması, okuduğu kitabın sonuna gelmesi... Her biri, burnunu karıştırmak için yeterli bir sebepti.

Yine de tüm bunlar onu normal biri olmaktan alıkoyamamıştı. Eğitimini makul sayılacak bir sürede tamamlamış, okulda tanıştığı bir kızla evlenmiş, hayatını mümkün olduğunca gizlediği iğrenç alışkanlıklarıyla birlikte sürdürüyordu.

İş toplantısında yakalandığı gün evli değildi. O gün burnunu sıkıldığı için karıştırdı. Genelde böyle anlarda toplum tarafından daha makul bulunan tırnak yemeyi tercih ederdi ama o gün canı çok sıkıydı. Yakalanma anının korkunç utancından sonra tuhaf bir rahatlama yaşadı. Sanki ömrü boyunca yaşayabileceği tüm utancı atlatmıştı.

Böylece kendini koyuverdi. Odasındaki kameraya rağmen keyifle burnunu karıştırmaya, lezzetli tırnaklarını kemirmeye, bilgisayar ekranını ayna gibi kullanıp yüzünün ortasındaki sivilceleri patlatmaya, terli koltuk altını parmaklarıyla sıyırıp koklamaya başladı. Masası dökülen saçlarıyla dolmuştu ve değil temizlemek, onlarla oyun oynuyordu. Banyo yapma sıklığını mümkün olduğunca düşürmüştü, kokarca gibi kokmaktan neredeyse gurur duyuyor, insanların uzak durmasından memnun kalıyordu. Diş eti tedavisini dişçisinden habersiz kendi başına sonlandırma kararı almış, fırçalama işini günde bire -canı istediği günde bire-kadar indirmişti. Abartıp işyerinde apış arasını karıştırmaya başlayınca iyice göze battı. İkinci uyarının ardından değişen bir şey olmayınca işten çıkarıldı.

Birkaç ay tazminatıyla yaşasa da boş boş geçen günlerin sonunda yeni bir iş aramaya koyuldu. Kısa bir aramanın ardından sorumluluğu az, maaşı düşük, insanlarla yüz yüze gelmeyi gerektirmeyen sıkıcı bir iş buldu. Evinin kirasını ödeyebildiği sürece şikâyeti yoktu.

Çapaklı kahvaltıyla başlayan günün sonunda, salonda oturmuş, duvardaki nemin çürüttüğü küflü lekeyi izliyordu. Leke oldukça büyümüşü. Halen evli olsaydı, karısı eski bir

posterle koca lekeyi şimdiki kadar çoktan kapatmıştı. Tanımadığı birileri tarafından hazırlanıp evlerde sergilenmesi uygun bulunmuş bir resme bakmak yerine dokunabildiği, neredeyse canlı bir lekeyi izlemeyi tercih ediyordu. Yeşilimsi lekenin şekli her geçen gün değişiyordu. Önceleri geniş bir mürekkep lekesine benzerken, şimdi güzel kokulu bir çiçeğin şeklini almıştı.

Eski hayatının vazgeçilmez eğlencesi televizyonu eğlenceli bir hafta sonunun bitiminde satmaya karar vermişti. Uzun zamandan beri televizyonun hayatından ne çok zaman çaldığını biliyordu. Dostlar arasında veya öğle yemeklerinde sürekli televizyonun boşluğu ve zararları hakkında ateşli yorumlar yapmasına rağmen, içten içe, aptal kutunun kendisine verdiği güven duygusunu seviyordu. En kötü gününün sonunda kimse olmasa bile o hep yanında olacaktı. O varken sıkılmaya pek vakit yoktu. Yalnız kalmaya karar verdiğinde aklından bir güvence olarak bu fikri geçirmişti. En kötü ihtimalle oturup tüm gün televizyon izlerdi. Elbette biliyordu ki en kötü ihtimal genelde tek ihtimaldi. İşte o hafta sonunu da sürekli ekran başında geçirmiş ve pazar akşamı yatağa gitme vakti geldiğinde geçirdiği eğlenceli dakikaları düşünmüştü. İçinde acı bir huzursuzluk duygusu doğmuştu. Bildik, pazar gecesi huzursuzluğu değildi bu. Tüm hafta sonunu televizyonun karşısında eğlenceli geçirmekten kaynaklı bir huzursuzluktu. Televizyonu kapatıp dizüstü bilgisayarını açmış ve uzun zamandır izlemediği hard porno bir videoyla kendini tatmin etmeye çalışmıştı. İş bitince üzerindeki atletle temizlenip yatağa gitmişti. Uyandığında menili atleti halen üzerindeydi ve o sabah aptal kutuyu satmaya, kablolu yayını da iptal ettirmeye karar verdi. İki hafta sonra bilgisayarını satıp, internet aboneliğini kestirmişti.

Artık gecelerini evini incelemeye ayırmıştı. Lekelerle de böyle tanıştı. En sevdiği leke salondakiydi. Hele yaşayan bir organizma olduklarını öğrendiğinde, bu pis lekelerle daha yakın hissetti kendini. Televizyon ve bilgisayar gidince hep ihmal ettiğini düşündüğü okumaya güya daha fazla zaman ayırabilecekti ama bundan böyle sadece elle tutulur dünyayla ilgilenmek istiyordu. Kitaplarının hepsi için bir koli bulup, yanında CD-DVD koleksiyonuyla beraber sahaflara sattı. Albümler ve filmler gidince DVD çalar ile müzik seti anlamını yitirdi, onları da sattı. Böylece küçüklüğünden beri aklında olan çılgın hayali gerçekleştirmeye karar verdi. Çocukken elektriklerin kesildiği bir gün evdeki yaşamını elektriksiz sürdürüp sürdüremeyeceğini merak etmişti. O zaman imkânsız görünen bu iddia şimdi pekâlâ mümkün görünüyordu.

Bulaşık makinesini hemen sattı, pek bulaşık yıkamıyordu nasıl olsa. Çamaşır makinesini satacakken bir an tereddüt etti ama sonra giysilerini idareli kullanırsa ve haftada bir çamaşırhaneye uğrarsa sorun çıkmayacağını düşündü. Diğer elektrikli ev eşyalarını da teker teker elden çıkardı ve son faturasını ödeyip elektriğini kestirdi. Geceleri mum ışığı kusursuzdu. Kendini oldukça boş hissediyor, evin içinde gezinmeye, düşünmeye, balkonuna çıkıp sokağı izlemeye bol bol vakit ayırıyordu. Yatak odasındaki pencereden görebildiği ucundan boğaz manzarası gecelerinin tek eğlencesi olmuştu. Günün sona ermesi, akşamın doğuşu, ay ışığının geceyi aydınlatmasını dikkat ve hayranlıkla izliyordu. Renklerin değişimi, seslerin yavaşça azalması ve gecenin derinliğindeki mutlak sessizlikten büyüleniyordu neredeyse.

İçinde bulunduğu yalnızlık, koca şehirde kendi başına kurduğu tek kişilik yaşam ona yetiyordu. İşinden evine dönerken bazen yürümeyi tercih ediyor, kalabalık caddelerde

çevresine bakarak yürürken göz göze geldiği yüzlerden insanların ruh halini tahmin etmeye çalışıyordu. Çoğunluğu mutsuz görünüyordu. Bunu kalabalığın içinde olmalarına yoruyor, içlerinde keşfedebilecekleri yalnız yaşamla mutlu olabileceklerini düşünüyor, onlar için üzülüyordu. Yine de bunun kolay bir keşif olmadığını biliyor, sıkıntılı yaşamlarından onları sorumlu tutmuyordu.

Bir gecenin bitiminde sabaha doğru garip bir düş gördü. Rüyasında olduğundan daha yaşlıydı ve emlakçıyla birlikte iki katlı, müstakil bir evi geziyordu. Evin mutfağını yeterince geniş bulmamıştı ama odaları büyüktü. Özellikle çocuk için düşündüğü odanın şekli fena değildi ve eşyalara uyuyordu. Ancak evin fiyatı onu düşündürüyordu. Mevcut maaşıyla gerekli krediyi ödemesi zordu. Belki maaşı yüksek, mesaisi fazla yeni bir iş bulmalıydı. Zihni düşüncelerle dolu evin bahçesini gezerken kapıdan eşi ve oğlu giriyordu. Oğlunu yıllarca görmemiş gibiydi, Büyümüş de yürümeye başlamış, diye mırıldandı. Çocuk kendisine doğru koşup seslenmek için ağzını açmışken uyanıyordu. Oğlunun sesini duymak için tekrar uykuya dalmaya çalışırken sersemliğini fark etti ve birkaç saniye içinde her şeyin bir rüya olduğunu anladı. Oğlunun sesini duyması imkânsızdı.

Uyandığında üzerindeki yorgan düşmüştü. Yorganı kaldırıp üzerine örttü, yeniden uyumak istedi ama uyuyamadı. Burnunu karıştırmaya başladı. Sol burun deliğinin içi artık yara olmuştu ve her karıştırdığında yara kabuğunu da kaldırıyor, böylece yara hiç kapanmıyordu. Serçe parmağına bulaşmış sümükle karışık kanlı yara kabuğunu uysallaştırıp bulaşık yassı şeklinden uslu bir topağa dönüştürdü. Sonra da sol işaret parmağının ustaca bir hamlesiyle ufaklık topağı odanın öylesine bir köşesine fırlattı. Tüm bunları yaparken bir yandan da düşünüyordu. Yeni hayatının başlamasına sebep olan olaylar zincirinin ilk halkasını düşünüyordu.

Heyecanlı bir maçın ikinci yarısını izliyordu. Güneşli bir tatil günüydü. Öğlen geçmiş, eşi mutfakta bir şeylerle uğraşırken, henüz altı aylık bile olmayan oğluyla beraber televizyonun karşısında uzanmıştı. Güzel hava içeri girsin diye pencereleri açmıştı. Renkleri bile zar zor algılayan oğlu maçtan sıkılmaya başladı ve sonunda vızıldaması yapmacık bir ağlamaya dönüştü. Yapılması gerekeni biliyordu. Bebeği alıp ayağa kalktı ve bir gözü ekranda bir gözü bebekte onla oynamaya başladı. Oyun, yaşlı anne babaların yüreğini ağzına getiren hoplatıp tutma oyunuydu. Ufaklık o kadar eğleniyordu ki çığlıklar atıyordu. O güne dek yaptığı her şey, hayatla mücadelesi, eğitimini tamamlama uğraşı, işini koruma çabası, kendi evi ve ailesini kurması, her şey sanki bu mutluluk tablosu içindi. Her şey öyle kusursuz görünüyor ve o öyle mutluydu ki sebebini merak etti. Bir anlığına önünde duran mutluluğun başkasına ait olduğu sanrısına kapıldı. İşte o uğursuz an tek bir hareketle, bebeği açık pencereye doğru atıp tutmamakla her şeyi ne kadar da çabuk değiştirebileceğini düşündü.

Bebeği tutamadığını fark ettiğinde halen o anın etkisi altındaydı. Keskin ama kısa süren bir bebek çığıyla kendine geldi. Minik bebek, üzerinde 'I'm the boss' yazılı hediye gelmiş tulumu ve tulumundan taşmış beziyle ayakları çıplak, ağzı açık, gözleri yarı kapalı, döşemenin üzerinde ensesine yakın bir yerden kanıyordu. Kafası salonun ortasındaki masanın kenarına çarpar çarpmaz ölmüştü. Kısa bir çığlık atmaya ancak vakit bulmuştu. Babası şaşkın, elini bebeğin ensesine götürmüş, parmaklarına bulaşan kana bakıyordu. Şaşkın bir halde cesedi kollarına alıp televizyonun karşısındaki üçlü koltuğa oturdu.

Sonradan eşinin mutfaktan koşup kollarından bebeği kaptığını ve çığlık çığlığa dışarıya fırlayıp deliler gibi taksi aradığını, kendisininse saatlerce televizyonun karşısında hareketsiz kalıp salonun ortasındaki kanlı masaya, evlenmeden önce salonu doldurur diye aldıkları masaya bakakaldığını hatırlamıyordu ama belalı maçın skorunu unutamıyordu. Skor ona yaşadığı anın korkunçluğunu ve gerçekçiliğini sürekli hatırlatıyordu.

Olanları gözünün önüne getirmek uykusunu tamamen kaçırmıştı. Yataktan kalktı, manzaralı penceresine doğru gitti ve sabaha karşı boğazı ucundan da olsa izledi. Az sonra yağmur yağacaktı ve tüm şehir günün ağarmasıyla sular altında kalacaktı. Yağmur şehrin bazı sokaklarını temizleyecek, diğerlerini sele boğacaktı. Tek kişilik yaşamının iki artı bir evinin yatak odasındaki çift kişilik yatağında pencereden dışarıyı izlerken, başlayan yağmurun kendi içini de temizlemesini, en çok da satamadığı tek şeyi, vicdanını yok etmesini diledi.

Hekim Ali Babacan

1979 yılında Eskişehir'de doğdu. 2001 yılında ESOGÜ Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. Lemar, O-HAA ve Koala dergilerinde karikatür ve çizgi roman çizip mizah yazıları yazdı. Halen Eskişehir'de, Anadolu gazetesinde günlük karikatürler çiziyor.

Muhsin Kendini Gregor Sansa

Havuzun başında otururken tüten dumanı görünce ayağa kalktı Muhsin Çimenli Aybeniz. Bir süreden beri hayalimdi havuzlu bir evde oturmak. Bacaklarını uzatıp şezlongun üzerine, billurlarını yayarak ıstakoz kıvamında güneşlenmek... Bir o yana bir bu yana kâh kelebek, kâh kurbağalama, kâh köpekleme yeri geldiğinde bodoslama yüzmek...

Yüzme bilmemesi, güneşe alerjisi olması ve havuzun ona ait olmaması dışında isteği bir nebze de olsa gerçekleşmiş gibiydi.

Hayat hiç adil davranmamıştı Muhsin Çimenli Aybeniz'e.

"Korkma müdür, barbekü," dedi Kenan.

Kendisi havuzun sahibiydi. Evin sahibiydi. Havuzun içindeki koca memeli genç görünümlü kadının sahibiydi. Mangala barbekü diyen bir adamla havuzun başında oturmuş kışına kaçan mayoyu durmadan dışarı çekip duruyordu Muhsin Çimenli Aybeniz. Biraz sonra garaj satışına başlamadan önce bir iki dakika oğluyla beraber beyzbol oynayacak bir baba havası üzerindeydi Kenan'ın. Bahçede Halovın kabakları görse şaşırırmazdı.

Bir kulağından diğerine doğru özenle taradığı saçları zaman zaman uçup su kabağına benzeyen pürüzsüz kafasını ortaya çıkarıyordu.

"Bi Esat Kıratlıoğlu vardı, ne oldu ona?" diyerek kıs kıs gülmeye başladı Kenan.

İzzet Altınmeşe, İbrahim Erkal ve Mustafa Sarıgül karışımı saçları olup bir gram eksilme emaresi göstermeyen bir kalıtsallıkla geriniyordu Kenan. Muhsin Çimenli Aybeniz'inse bir zamanlar Erdal Özyağcılar gibi olan saçları şimdi adı unutulmuşlar kervanına katılan bir politikacıyı hatırlatmaya çalışarak rencide edilmek istenecek derecede varla yok arası bir hale gelmişti. Özetle, Süleyman Demirel'in Muhsin Çimenli Aybeniz'den daha çok saç vardı ve adamın yaşı onun iki buçuk katıydı.

Kenan'ın karısı Şermin havuzdan çıkarken Muhsin Çimenli Aybeniz'in karısı Nimet Aybeniz mangalın başında elini kolunu sallayıp, pişmekte olan türlü çeşit etin dumanına yılların Siyusu ya da Apaçisi gibi yön vererek yemeğin hazır olduğunu anlatmaya çalışıyordu.

"Hadi bakalım, hayatınızda yemediğiniz eti yedirecem size," diyerek gevşek gevşek güldü Kenan. Eskiden hiç de böyle biri olmayan Kenan'ın nasıl olup da böylesine düz bir adam olabildiğine şaşırıyordu şimdi Muhsin Çimenli Aybeniz. Gerçi kendisi de çok değil altı yedi yıl önce sergiye konsere gitmekteyken artık en fazla küçük kızlarının okulunun kermesine ve yıl sonu etkinliğine katılmaktaydı en fazla.

Mangalın başına toplandıklarında Muhsin Çimenli Aybeniz istemeye istemeye eline tutuşturulan, bilmem hangi hayvanın bilmem neresinin etini yerken Nimet Aybeniz ise neden kendilerinin bu kadar güzel et yemedikleri konusunda kocasının başının etini yiyordu.

Oysa çok değil altı yedi yıl önce vejetaryendi Nimet Aybeniz.

Fazla uzatmak istemedi bu isteksiz misafirliği Muhsin Çimenli Aybeniz. Kahveyi bile boğazının yanmasına aldırmadan fondipleyerek, Nimet Aybeniz'in kaş göz işaretlerine aldırmayarak, küçük oğlanı omzuna alıp, büyük kızın eline yapışarak, Kenan'la tokalaşıp

Şükran'ı öperek, apar topar evi terk etti. Dışarı çıktıklarında güneş batmak üzereydi.

Polo yaka enine çizgili ve cepli tişört üzerine giydiği ince kahverengi hırkanın önünü ilikledi Muhsin Çimenli Aybeniz.

"Esti bayaa..."

"Çekirdek alalım mı?" dedi Nimet Aybeniz.

Dört kişilik çekirdek aile, çekirdek almak için içeri girerken bakkal daha yeni yakıyordu ışıkları.

Cep telefonu çaldı Muhsin Çimenli Aybeniz'in. Melodisi Demet Akalın'ın son zamanlardaki popüler bir şarkısıydı.

Havuzun başında otururken tüten dumanı görünce ayağa kalktı Muhsin Çimenli. Havai fişeklerin birinden sıçrayan bir parçaydı bu. Yuvarlanarak geldi ve ayağının dibinde durdu. Ayakkabıya temas eden yerden tatlı bir lastik kokusu gelene kadar hareket etmedi Muhsin Çimenli. Sonra da koyu turuncuyla mavi arasında ama kırmızıya da çalan bir sarı renkteki köze basarak yok etti. Bir süreden beri hayaliydi böyle bir yerde düğün yapmak. Aslında Nimet'in hayaliydi bu. Ama artık Muhsin Çimenli demek Nimet demek; Nimet demek yine Nimet demektir. Öyle bir kaptırmıştı ki yuları Muhsin Çimenli, o kadar olur.

Bir garson geldi. Elindeki tepside boş kadehler vardı. Kaşları çatık, sorgular gibi...

"Siz... Davetli misiniz?" dedi.

Telaşa kapıldı Muhsin Çimenli.

"Ben... Şey... Bi saniye..."

Cebinden telefonunu çıkarıp konuşur gibi yaptı. Sanki özel bir görüşmeymiş de kimse duymasın istiyormuş gibi havuz başından ayrıldı. Sonra da kıyı kıyı karşıdaki düğün salonuna girdi. Beş yıldızlı bir otel ve hiç yıldızlı bir düğün salonunun karşı karşıya olması ne ironikti ya rabbi!

Beyaz plastik sandalyelerden birine oturdu bekleme salonunda. Omzuna dökülen saçları topluyordu sıkıntıdan. Katranlı şampuanla el yapımı zeytinyağı ve balkarışım sabun da kâr etmemişti.

Düğünlerini Muhsin Çimenli'nin istediği gibi sade bir nikâh yapmak yerine, cafcaflı, janjanlı, şaşaalı, dillere destan, dağlara ferman, kapı duvar tanımayan, alabildiğine kalabalık, alabildiğine sahte coşkulu, verebildiğine, evlilik düşünmese de aklına evlilik fikri düşürecek bir düğün istemişti Nimet. Ama bu şekil bir düğün için hiç de uygun bir zaman değildi. Tam her şey iyi gidiyor dediği bir anda ortaya çıkıveren ekonomik kriz, elinde ne var ne yoksa akıp götürmüştü. Neyse ki Nimet'in içinde bir yerlerde hâlâ o ilk tanışma anındaki kız gibi birisi vardı da düğünü bir düğün salonunda yapmaya razı edebilmişti. Ama elbette en kısa sürede nikâh sonrasında, Nimet'in istediği gibi bir düğün yapacak, nikâh tazeleyeceklerdi.

Kabul etmişti bunu Muhsin Çimenli.

Ve bir şeyi daha kabul etmişti kadının istediği düğünü yapamadığı için: Nimet'in soyadını almayı. İlk başta karşı çıksa da daha sonra Nimet'in başbakan ve kocası konulu argümanları işe noktayı koymuştu.

O ilk kabul edişin kendisi için bir milat olduğunu bilemezdi Muhsin Çimenli.

Daha sonraları her tarafı kütüphaneye dolu bir stüdyo daire yerine, 3+1 oymalı

möbleleri olan bir evde oturmayı, bir çocuk yerine 4 çocuk yapmayı, sinema yerine televizyon izlemeyi, müzik yerine duvara kulağını dayayıp komşuları dinlemeyi kabul edeceğini bilemezdi. Bilseydi yine Nimet'le evlenmek ister miydi peki? Kuşkusuz isterdi. Çünkü her şeyiyle âşıktı müstakbel eşine.

Biraz sonra gelinliğinin içinde bir kuğu gibi süzülerek gelirken... Gelinliğine basıp yere kapaklandı Nimet. Koşturarak yanına gitti Muhsin Çimenli.

"Bi' şey oldu mu aşkım?"

Aşkım, demişti işte. Kabul ettiği şeylerden en kötüsü de buydu. Yavşak gibi aşkım demişti. Dünyada dünya kadar orijinal kelime varken bunu diyorlardı birbirlerine. Sonra nelerden vazgeçtiğini düşünerek içten içe gülümsedi. Bu neydi ki...

"Çok mu komik şimdi bu yani?" dedi Nimet.

Demek ki içten içe gülümsemesi dışarı sızmıştı.

"Hayır, aşkım ne gülmesi...Yok öyle bi' şey," dedi.

Bir geçmişte hayal ettiği sade nikâhta giymemeyi düşündüğü siyahkonverslere baktı, sanki somut bir şekilde karşısındaymış gibi, bir de ayağındaki rugan makosenlere. Ayakkabıların üstünde gördüğü yansıması pis pis sırtıyordu ona.

Nimet'i ayağa kaldırdı. Bu sırada bir görevli geldi.

"Hazırsanız..."

Başını salladı Nimet. Biraz topallıyor gibiydi ama bu mutlu gününde kolundaki burmaları şingirdatarak kasap havası oynamasına kimse mani olamazdı.

Biraz sonra karısının soyadını alarak bodrum katındaki bir düğün salonunda ekşimiş kremalı pasta ve gazı kaçmış kola içerek yeni bir hayata adım atacaktı Muhsin Çimenli. Sonra da bırakın Peru'yu, en azından en klişe tabirle romantik ya da âşıklar kenti Paris'te geçirilecek bir balayına bile razıyken amcaoğlundan ödünç alınan tamponu yamulmuş Tempra'yla Antalya'ya balayına gideceklerdi.

Evet, hayat hiç adil davranmamıştı Muhsin Çimenli'ye. Ama hâlâ umudu vardı.

Her şey çok güzel olacaktı.

"Bence de aşkım," dedi Nimet.

Yine dışından düşünmüştü anlaşılan.

Kayahan'dan romantik bir parça eşliğinde dans ederek girdiler içeri.

Havuzun başında otururken tüten dumanı görünce ayağa kalktı Muhsin. Yanında oturan yaşlı adamın sigarasından düşen kül gazetesini tutuşturmak üzereydi.

"Amca, gazeten yanıyo!" diye bağırarak süs havuzundan aldığı bir avuç suyu gazetenin üstüne değil de yanlışlıkla adamın üstüne boca etti. Bu sırada elindeki broşür de suya düşmüştü. Makosenli, muhtemelen asker, bir ihtimal matematik öğretmeni emeklisi, saçlarını bir kulağından diğerine doğru briyantınle yatırmış olan ince hırkalı ve trençkotlu adam irkilerek ayağa kalktı.

"N'aptın be çocuk!"

"Amca, gasten..." diye açıklama yapmaya çalışsa da söylene söylene oradan uzaklaştı adam.

Asla böyle bir adam olmayacağına yemin etti içinden Muhsin. Omuzlarına dökülen saçlarının arasına, parkın ilerisindeki iğde ağacından süzülerek gelen kokular girip

çıkıyordu. Yeni aldığı konverslere gıptayla baktı.

Havuzla düşen broşürü aldı Muhsin. Uzun süredir aklında olan Peru seyahatinin broşürüydü bu. And Dağları'na çıkıp çadırda kalacağı bu gezi bir süredir hayatının amacı olmuştu Muhsin'in. Oradan döndüğünde ise bir karavan alacak ve ömür boyu o karavanda sevdiği kadınla yaşayacaktı. Belki de o kadın onunla Peru'ya bile gelirdi. Belki de Peru'da tanıştırdı onunla. Belki de... Karşısındaki ateş dikenlerinin önüne oturan kızdı o.

Uzun sarı saçlarını arkasında tek örgü yapmış, ufak tefek, kahverengi gözlü bir kızdı bu. Gözlerinden ışık saçıyordu. Kalbinden fırlayan atları dehledi.

Bir kitap çıkardı kız. Kafka... Dönüşüm... Islak broşürü pantolonuna silerek çantasına koydu Muhsin. Telaşla kızın yanına gitti.

İlk cümleyi arıyordu. Kızla tanışmak için gereken ilk cümleyi... Dört katrilyon kere dört katrilyon işlemi dört milisaniyede yapmaya çalışan bir fasit hesap makinesi kadar çaresizce o cümleyi arıyordu Muhsin. Kalbi, üstlerine Henri Çinaskiler oturmuş bir halde tepelerden aşağı koşan vahşi atlar misali 300 basıyordu. Biraz dinlenmezse çatlayacak olan bu kalbin bağlı olduğu şirketin basın sözcüsü:

"Gregor Samsa," dedi birden, diye diye...

Kız güldü. Kitabı kapattı. Elini uzattı. Tokalaştı. Adını söyledi ve gitti. Arkasından bakakaldı Muhsin.

Atlar hâlâ koşuyordu.

Kız kitabını düşürünce Muhsin koşmaya başladı bu sefer de. Atlar yavaşladı.

"Hey! Kitabın..."

Arkasına baktı kız. Gülümsedi.

"Sonra alırım."

...dedi ve gitti.

Bu kız hayatının kadını olacaktı.

Bunu anladı Muhsin.

Atlar tamamen durdu ama acıkmışlardı. Terleri soğuyana kadar yem vermemeliydi.

Volkmenine bir Hardal kaseti taktı Muhsin. Şu genç yaşında hayat ona pek adil davranmamıştı ama gelecekte hayatı çok güzel olacaktı belli ki.

Muhsin rahatladı.

"Yemin ediyorum her şey çok güzel olacak," dedi.

Yeşil bir dal gibi sakindi şimdi.

Aslı Ümmüs Bahadırlı

İskenderun'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini yine İskenderun'da tamamladı. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyolojik Bilimler Bölümü'nden lisans diploması; Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nden Tıbbi Biyoloji Bilim Uzmanlığı diploması aldı. ABD'de çeşitli üniversitelerde araştırmalar yaptı. Öykü yazma serüvenine UM:AG bünyesindeki yazma seminerlerinde başladı. Öyküleri Notos, Lacivert, Sözcükler ve altZine dergilerinde yayımlandı.

Parmağın Akıbeti

Kahraman asker C.C. için

I.

Orduya gönüllü olarak katıldığımda kırk ikinci yaş gününe bir ay kalmıştı. Aile kurmamışlığın, dini ibadete bulaşmamışlığın ardından, insan durumunun sınındığı en keskin bıçağın ucunda ayakta kalabilmeyi denemek için bu adımı atmıştım. Herkes şaşkın ve tepkiliydi. Biraz daha direnebilseydim anlamsız yaşamıma, bugün yaşıyor hatta o Özbek kızı ile evlenmiş, alışverişlerde market sepetine bebek bezi, ıslak mendil, pişik kremi, kadın bağı atıyor olabilirdim.

Çocuğumu kucaklamak yerine, onu doğurmak isteyen kadının eski memleketi olan dağlık ülkede kurşunlar savurup, sorgulamalar yaparak kendimi işe yarar hissetmeyi seçtim. Çok uzun sürmedi bu yapay iyilik hali. Gün ortasında, yola kurulmuş bir tuzaktan geçerken meydana gelen ani bir patlamayla dağıldı, vücudum. Tozlu, kurak mevsimdi. Henüz yağmurlar başlamamıştı. Her şey kirli sarı bir zarın ardında bulanık görünüyor, hayalmiş gibi yaşıyordu. Sanki parçalanmış olmaktan değil de, ciğerlerime girip yapışkan bir çamur halini alan o toz yüzünden nefesim tükendi. Parçalara ayrılmış bedenimi toplamaya çalışan asker arkadaşlar telaşla karışan ölüm korkusu ile sağa sola koşuşturarak geriye kalan parçalarımı toparlayıp siyah bir çöp torbasına doldular. Bir an önce olay yerinden ayrılmaları emredilmişti.

Sağ elimin işaret parmağı hâlâ o çöl ülkesinin tozlu yol kenarında, bir kuru çalının altında duruyor. Yerini unutmadım. Tetik çeken, yazarken kalemimi yönlendiren, tehdit eden parmağım... Nilüfer'in bana öğrettiği tövbeyi simgeleyen parmağım, tabutta buzlar arasına yatırılan bedenimden uzakta, bir yol kenarında beni bekliyor. Parçalarımı yıkayıp, düzenleyip, üniformamın ve nişanlarımın altına sokuşturarak balmumu ile bir beden şekli verdiler. Ama parmağım, işe yaramak adına en büyük hakkını etinden zorla aldığım kadının doğduğu topraklarda kaldı. Çocukluğumda duyduğum, anne babasına el kaldıranların, ölünce mezarlarından yeryüzüne çıkan ellerini anlatan korkulu masallar gibi... Parmağım, mezarımdan çok uzakta, kurumuş bir çalının altında; rahmini kazıttırdığım kadının işgal altındaki memleketinde kaldı.

Açlığa rağmen köpeklerin koklayıp ama ısırmadıkları; böceklerin etrafında dolanarak ama paylarını almadan çekip gittikleri parmağım, çalının altında öylesine duruyor. Bazı geceler oraya kadar gidiyorum, dokunuyorum parmağıma. Yerden kaldırıp tozları üfleme, yerine yapıştırıvermek istiyorum. Dokunuyorum ama hissedemiyorum.

Parmağımı ziyaret ettiğim gecelerde karşılaştıklarım, adını herkeslerden gizlediğim Nilüfer'i ziyaret ettiğim gecelerdeki gibi ürkütücü. Bir gece ince akan bir pınardan su içen enikler gördü beni, ağlayarak kaçtılar. Bir başka akşamda çadırlar kuruluydu parmağıma yakın yamaçlarda. O çadırlardan gelen seslere, şarkılara ve ateşin yansımasına kapılarak yaklaşmak istedim. Çalılarının arasında bacaklarını ayırmış, sancı ile yükselen çığlıklarını ısırdığı bir tülbent ile bastırmaya çalışan küçük bir kadın gördü beni. Nilüfer'in yaşlarında

olmalıydı. Sancılı ağlamalar yükseldi, ne dediğini anlayamadım. Savaş eğitimi sırasında verdikleri derslerde bu toprakların dillerine ait önemli sözcükleri öğretmişlerdi, unutmuşum hepsini. Nilüfer'i ziyaret ettiğim gecelerde benzer sözcükleri ondan da duyuyorum. Hemen uzaklaştım oradan, ardıma bile bakmadan. Genç kadının ağlaması artarak peşime düştü.

Bir başka gece parmağımın yakınlarında tekeri patlayan savaş aracından inen, ter kokulu bir dolu askerden birisi parmağıma doğru yürüdü. Gözleri kocaman açılmıştı; karanlıktan mı korkmuştu yoksa ıssızlıktan mı anlayamadım. Parmağımı bulacak sandım. Genç asker sağa sola bakmadan işeyiverdi parmağımın üzerine. Onu takip ettim araca kadar, sokuldum aralarına. Birbirleriyle sesli koşarak korkularını bastırmaya çalışıyorlardı. Savaşacak kadar büyümüşler miydi? Birisi sigarasını yakarken ortalığa konuştu.

"Bu barbarlar bin yıllardır buralarda birbirlerini gırtlaklıyorlar, ortalık kayıp ruhlarla dolu olmalı."

Kocaman güldü sonra. İyice sokuldum ona. Gözlerine baktım, belki beni görür ya da hisseder diye. Görmedi. Ama ben onun gözlerinde benim başıma gelenden daha büyük bir patlamanın korkusunu gördüm. Onun için bir çöp torbasına doldurdukları kalıntılar bile olmayacak... Nöbet tuttuğum gecelerde çoklukla soğuktan, bazen de korkudan ürperdiğim anları düşündüm. O anlarda gözlerimin içine bakıp olacakları gören biri olmuş muydu? Kaşınan parmağım dışında bir şey anımsayamadım...

II.

Şehrin birbiri ardına kapanan iş yerlerine, garsonluk yaptığım şık restoran da eklendi. Üç hafta içinde ödenecek kiramı düşününce iş seçmek gibi bir lüksüm kalmıyor. Üstelik güvenli, ağacı ve yeşili çok olan bir mahalledeki kirası düşük dairemi kaybetmek istemiyorum. C.'nin ardında taşındım buraya. Bu ülkede olmadığını, uzunca bir zaman da olmayacağını bilmek, acımı hafifletiyor. Ağaçlar, sabahların kuş sesleri, gizlice beslediğim iki kedi ile mutlu ediyor beni, bu evde yaşamak.

Şık davetlerin yemek hizmetleri sunan bir şirkette çalışan komşumun aracılığıyla, kokteyl garsonluğu yapmaya başladım. Bu aralar şehirde, bulaşıkçılığı göze alacak kadar düşkün olanlara bile iş yok. Kötü muameleye, haksız ücretlere, geç kalan ödemelere razı, pis işlerimize sarılarak, çalışıyoruz. C. gittiğinden beri sadece çalışıyorum. Etimden et koparttıkları o öğle sonrasında beri sadece çalışıyor, iş bitimi içiyor sonra evime gidip sabahın ilk ışıklarına kadar film üstüne film izliyorum. Yaramı bu şekilde sarmak zaman alacak ama tekrar ayağa kalkacağım, biliyorum.

Elimdeki tepsiye dizili şarap bardaklarını devirmemeye özen gösterirken gözlerimin etrafımdakilere kaymasına engel olamıyorum. İçimden bağırarak geliyor: Oğlunuzun bedenini patlattığını düşündüğünüz çaresiz insanlara lanet okumak yerine, liderliğe getirdiğiniz insanların geçmişlerini, zaafalarını, aç gözlülüklerini ve işbirliği içerisinde oldukları fırsatçıları araştırın. Kiram aklıma geldikçe susuyor, yüzüme sahte bir gülümseme yerleştiriyorum.

Baltimore Belediyesi'ne dahil iskan alanları içerisinde, en oturulası ve emlak vergisi yüksek kocaman evlerden birinin salonunda, karalar giyinmiş çok sayıdaki insana ölülerinin ardından sakinleşmeleri için şarap ve bira sunuyorum. Yaşam kutlaması

dedikleri bu toplantılarda epeyce garsonluk yapmışlığım olsa da ilk defa memleketimin yollarında ölen bir işgalcinin cenazesindeyim. Şaşkınlığım öfkeme, öfkem mideme, midem kalbime, kalbim de beynime bulaşıyor. Bir itişme başlıyor varlığımda, içimden yükselenlere engel olmak sessiz kalmak güçleşiyor. Adın ne? diye soranlara yalan söylüyorum. Kendime ev olarak seçmek zorunda kaldığım bu toprakların kaygısız, umarsız ve bir o kadar da kültürsüz insanların dillerini zorlamayacak performans ismimi veriyorum.

“Adım Ashley, efendim.”

Savaşı destekleyen ya da desteklemeyen herkesi biraraya getiren bu cenazeye tanıklık yapmak zorunda kalışım aklıma geliyor, öfkem artıyor. Durmadan yiyen ve içen hatta kahkahalar atabilen bu insanlara hizmet ediyor olmak, kirletiyor beni. Kendimden, yaşamak zorunda bırakıldıklarımdan nefret ediyorum. Duygularımı sakinleştirerek yüzümdeki gülümsemeyi sabit tutmaya çalışırken elimde tepsi, tepside kristal bardaklarla dolaşyorum kalabalığın arasında. Aklımda hep C. var. Ona duyduğum öfkem kadar sevgim var içimde. Döndüğünde yine karşılaşacağımızı düşünüyorum, affeder miyim dayattıklarını, bilmiyorum. Geceleri onun gözlerini, kirli sakalını, utangaç bakışlarını düşünerek uykuya dalıyor sonra çocuk/kadınlığımdaki uluslararası yardım örgütünün hastanesinde yaralı sabahlarımdan birine uyanıyorum. Ailemin ortaya çıkmayışını, beni evlendirdikleri adamın ailesinin beni aradığını, bulduklarında beni bekleyen sonun tedirginliğini aradaki okyanusa, dağlara, uzun yollara, geçen yıllara rağmen ürkerek anımsıyorum. Dilini bilmediğim bir ülkeye çocuk sığınmacı olarak getirilişimi, yanlarına verildiğim koruyucu ailelerde durumumun hep anımsatılmasını, buğday tenimin yaz günlerinde karararak farklılığımı ele verişini unutamıyorum.

C. için bitmeyen bir kaygı var içimde. Doğduğum topraklara işgalci olarak gitme kararını bana açıkladığı günün ardından, bir başka karar ile beni zorlayışına, en doğal hakkımı elimden alışına hâlâ öfkeliyim. Son görüşmemizde, kısaltılmış saçları, sakalsız yüzü ve içimde en çok iz bırakan utangaç, buğulanmış gözleri aklımda ve sustuklarımız... Köklerimin kopartıldığı topraklarda yetişen adamlarla olan benzerliği yüzünden onu sevmiştim. Karmakarışık saçları, kirli sakalı ve ağız dolusu gülerken bile gözlerini terketmeyen hüzün yüzünden.

İlk garsonluk işimde bar eğitimi vermişti bana C. İçmediğimi söyleyince gülmüş, Sen de mi onlardansın? diyerek süzmüştü beni. O zamanlar C. ara ara yoğun içme evrelerini kuru diye tanımladığı içmediği evrelerle seyreltir, kuru zamanlarında barda oturan müşterilerine çok sert içkiler hazırlayarak, şişelerle ilişkisini kesmezdi. Sevgili oluşumuzun kuru olmayan evrelerden birine; o kulelerin yıkıldığı günün gecesine denk gelişi sadece bir tesadüf değil, birlikteliğimizi biçimlendiren bir kara yazgı aslında. İlk zamanlarda etrafımızda artan düşmanca bakışlarla nasıl başedeceğimi bilemediğimden işi bırakma kararı aldığımda elimden tutmuş, Bu isim rozetini değiştirelim, diyerek restoranda artık çalışmayan bir garsonun isim rozetini yakama iliştiirmiş, işaret parmağını rozetin üzerine koymuştu:

“Ashley.”

Küçük kardeşim C.'nin cenazesini askerî üsde karşıladığımız gün, canlı anımsadığım bir bedenin bayrağa sarılı bir tabutun içinde oluşu gerçeküstü bir duygu yaşattı bana. Çocuk kalpli ama büyük adam kardeşim kırk ikisinden gün almadan orduya katıldığında gururlandığımızı söylemiştik. Yine de hepimiz gizliden bir hayal kırıklığını gömmüştük o gurura. Savaş alanına gönderileli iki ay bile olmamıştı.

Askerî törenin, çok sayıda ölü asker olması ve bu törenlerin savaş karşıtı gösteriler yüzünden gözetim altında bulundurulması nedeniyle sadece çok yakın aile bireylerine açık olduğunu söylemişlerdi. Yirmi kişiyi geçmeyen bir kalabalık en uygun tören kalabalığı oluyormuş. Koca bir hayat yirmi kişi ile nasıl sınırlandırılabilir ki... C.'nin yakın arkadaşları bu kaybın en görkemli kısmına katılamamışlardı.

Bu tören için C.'nin bedeninin henüz hazır olmadığını söyleyerek bize onbeş gün sonrasına gün ve saat verildi. Doktor, kuaför, dişçi randevusu gibi sanki... Patlamanın çok şiddetli olduğunu, ellerinden gelen en iyi biçimde parçaları biraraya getirerek restore edeceklerini ancak kapalı tabut töreni önermek zorunda kaldıklarını söyleyen subay üzgün ve saygılıydı. Aile olarak istersek tabutu kapatılmadan önce görebileceğimizi hatta bunu birincil akrabalar için "sağlıklı son" açısından tavsiye ettiklerini söylediklerinde ilk öfkemi hissetmiştim.

Askerî tören öncesinde, ibadet evinde yapılan dinî merasim başlamadan önce tabutu aile için açtıklarında gördüm kardeşimi. Yüzünde, yaşarken olmayan renkler vardı. Vücudu, kusursuz üniforması içinde hasarsız görünse de dikkatimi çeken sağ işaret parmağının olmayıştı. Onu getiren askerî görevlilere sormak istedim; ama bu eksikliği fark etmiş olmaktan utandım, sustum. Kalabalık olan dini merasim ve onu izleyen yaşam kutlamanın evimde oluşu, tanıdık tanımadık pek çok insanın kardeşimin hizmeti ve en büyük fedakârlığı karşısında duygulanmaları, teşekkür ederek taziyede bulunmaları ile akan giden dakikalarda eksik parmağa dair soru sorma isteğim kayboldu.

Bazı geceler toz toprak içinde geliyor rüyama C. ve eksik parmaklı elini gösteriyor bana. Parmağının yerini bildiğini söylüyor. Kan ter içinde uyanıyor ve sağ elimin işaret parmağını kaşıyorum.

Akın etin

1988 yılında İstanbul'da doğdu. Önce Makine, sonra Radyo ve Televizyon Programcılığı okudu. Tramvay Durağı ve Futuristika'da yazıyor.

İş Değişikliği Nedeniyle Tasfiye Olmuş Yazarlar Antolojisi

Kokoreççi Yazar

Ne, Nerede, Neden, Ne Zaman, Nasıl, Kim en bilinen öyküsü. Çeşitli fanzinlerde ve dergilerde öyküleri yayımlandı. Derede Bulunamayan Taşlar öyküsünü yüz elli lira telif aldığı için apayrı bir yerde tutuyor. Kazandığı parayı kimseye söylemedi. Bir miktarıyla aylık akbil yükletti. Geri kalanıyla kışlık ayakkabı aldı. Artan üç kuruşla da iddaa kuponu doldurdu. Üç maçtan yatmasına rağmen anlatırken tek maçtan yattığı yalanını uydurdu. Kışlık ayakkabıları neyle aldığı soran annesine yanıt vermedi. O da bir daha sormadı.

Yürüyüşe çıktığı bir akşam geri döndüğünde evin ziline iki kere basmasına rağmen açan olmayınca, üst katın ziline bastı. Rahatsız ettiği için özür diledi. Kapıyı açtıkları için teşekkür etti. İçeri adım attığında ailesinin evde olduğunu görünce depresyona girdi. Üç ay çıkamadı. Mecidiyeköy'den metrobüse binip Şirinevler'de indiği bir akşam akbilini iade kutucuğuna okutmayı unuttu. Geri dönerken merdivenlerde üniversiteli bir kızla çarpıştı. Düşen defter ve kitapları toplamak için eğildiğinde kızıdan küfür yedi. Duymazdan geldi. Daha sonra böyle yaptığı için geceleri uyuyamadı. Zihninde o anı tekrar tekrar canlandırıp her seferinde kıza ağzının payını verdi. Unutana kadar her gece yaptı bunu. Minibüste şahit olduğu bir tartışma sebebiyle bu anısı canlandı. Olayı kökünden halletmek için kızla çarpıştığı yerde çarpıştığı saatlerde beklemeye karar verdi. Karşılaşacak olsa tam olarak ne yapacağını bilemiyordu. O sinirle kendini kaybedebileceğini düşünüyordu sadece. Kendini zaptedemezse kalabalıktan birilerinin kızı nasıl olsa kurtaracağını biliyordu. İki hafta boyunca her akşam bekledi. Olay yerini terk etmeden önce karnını doyurduğu seyyar kokoreççiyle arkadaş oldu. Adam artık ayrıntı bedavadan veriyordu. İlerleyen samimiyet sebebiyle her akşam orada ne yaptığını anlattı. Okulların tatile girdiğini öğrenmesiyle birlikte yedi yıl yaşlandı; şakaklarından kelleşti ve saçlarının geri kalanına aklar düştü. Son lokmayı son yudumla yutup o defteri oracıkta kapattı. Seyyar kokoreççiden seyyar kokoreççiliğin püf noktalarını öğrenmeye başladı. Gerekli eğitimi aldıktan sonra konuyu ailesine açtı. Sermaye konusunda babası ve amcası yardımcı oldu.

Geceleri kokoreççilik yapıp gündüzleri ilham geldikçe yazdı. Dergilerden kazandığı telifi ayran aldığı toptancıya yatırdı. Yarım ekmek kokoreç artı ayrıntı iki buçuk liraya sattı. Kısa sürede kâra geçip babası ve amcasına borcunu ödedi.

Şirinevler Meydanı'nda mesleğini devam ettirmekte. Üst geçit merdivenlerinde çarpışıp küfür yediği kızın hayatını mahvetmesi üzerine intikam ateşiyle yanıp tutuşurken kokoreççi olan bir gençle ilgili yazdığı İntikam Ateşinde Kuzu Kokoreç, onun opus magnum'u kabul ediliyor. Bir öykü derlemesinde yer alan öyküsünü seyyar kokoreççilere ve şu banka reklamında oynayan sucu çocuğa ithaf etti.

Evlenip Evinin Hanımı Olan Yazar

Üniversiteye gelene kadar yazmak aklında bile yoktu. Zaten yeminliymiş gibi kurgusal

bir şeyler okumuyordu. Bu yüzden Türk Dili ödevini teslim etmeyip bütünlemeye kaldı. (İmlâyla ilgili herhangi bir derdi yoktu.) Kopya çekip geçti. Dönme dolaba binip yaşadığı kente tepeden baktı. Kendisine ilân-ı aşk eden yedinci çocukla sinemaya gitmeye karar verdi. Çocuk ne kadar da çok ve nasıl da iyi kitaplar okuduğundan söz etti. İlgiye değer öyküler yazdığını anlattı durdu. Fakat imlâyla pek arası yoktu. Aynı paragrafta dört benzer hatayla karşılaşınca çocukla bir daha görüşmemeye karar verdi. Öfkesini dizginleyemeyip -de'lerin Dahiliği'ni yazmaya başladı. Kısa öykü olarak tasarladığı metin kısa romana, oradan da romana evrildi. Yüz otuz dokuz sayfada insanın mesnetsiz özgüvenini, özbenliğinin farkında olmayışını, aptal olduğunun farkında olanların kendilerini zeki sanan aptallardan daha iyi olduklarını irdeledi durdu. Dosyasını bir yayınevinin ilk roman yarışmasına gönderdi. Sonuçlar açıklanana kadar çeşitli öyküler yazmayı denedi ama kendince başarılı olamadı. -de'lerin Dahiliği'nden daha iyisini yazamayacağını anladı. Yarışmada birinci olduğu açıklandı. Basıma hazırlanan romanını geri çekti. İyi olduğunu anlaması için Ben yazarım, diyenlerin onayını alması gerekmediğini düşündü. Okurları hesaba katmadı. Kendisiyle söyleşiye gelen bir gazeteciyi kışları kar yağmayan ama ayazı dayanılmaz olan bir güneydoğu kasabasına gönderdi. Beş gece boyunca vicdanı sızladı. Altıncı gece o acıyı duyumsamadı. Mezuniyet törenini tribünden seyretti. Kepini fırlatmadı. Eve dönerken geçtiği ara sokaklardan birinde gördüğü duvar yazısı sebebiyle floresan gibi aydınlandığını hissetti. Eve gidip dünya üzerindeki eğrilerden birini doğrultmanın mutluluğu üzerine uzun bir öykü yazdı. Öyküyü yaşadığı kentin yerel gazetesinde Sentetik Müstear adıyla yayınlattı. Teşekkür etti, telif istemedi. O gece bir parkta oturup yıldızları seyretti. Evlenip İsveç'e yerleşmeden önce bir dilek ağacına çaput bağladığına dair söylentiler var. Du Jag Den Blyertspenna öyküsü bir derlemede yer aldı. O zamandan beri herhangi bir şey yazdıysa da yayımlatmadı. Eşi ve iki çocuğuyla birlikte Östersund'da yaşıyor.

Müdür Olunca Resepsiyonistken Yazdıklarını Bastıran Yazar

Saçları tepelerden seyrelmeye başlamıştı. Otuzuna geldiğinde kel kalırsa intihar edeceğini söylüyordu. Otuz dokuz kala askere gitti, sekiz kala geldi. Yedi kala işe girdi. Küçük bir otelde resepsiyonist olarak çalışıyordu. Yabancı dil bilmesini gerektiren bir iş olmadığı için yabancı dil bilmiyor oluşu sorun yaratmadı. Vardiyalı bir işti; bir hafta gündüzcü, bir hafta gececiydi. Gelenlerin kaydını yapıyor, ertesi günün ücretini ödemek zorunda kalmamaları için kaç kalar kalabileceklerine, kahvaltının kaçla kaç arasında olacağına dair bilgi veriyor ve odanın anahtarını teslim ediyordu. Girişteki televizyon yedi gün yirmi dört saat açıktı. Çoğunlukla spor ve müzik kanallarını seyrediyordu. Nadiren haberlere bakıyordu. Baktığı sıralarda neden haberlere pek göz atmadığını anlıyordu. Dünyanın halinden hoşnut değildi. Kendi yağında kavrulan bir şehirde yaşadığı için kendisini şanslı hissediyordu. Çocukluk arkadaşlarının oradan ayrılmak için o kadar ısrarcı davranmalarına anlam veremiyor, güneşin doğarken de batarken de güzel görüldüğü bu ufak şehri seviyordu.

Otuza altı kala oteldeki otuz odanın otuzunun da bir kere bile dolduğunu görmediğini fark etti. Piyasa araştırması yapınca çevredeki otellerin de aynı durumda olduğunu anladı. Bu araştırma onu insanlar hakkında düşünmeye sevk etti ve otele gelenlere roller

yazmaya başladı. Otuza beş kala kurguda zayıf olduğunu fark etti ve kitaplar okumaya başladı. Otelin çaprazındaki kütüphaneye üye oldu. Parayla alamayacağı kitaplar buldu. Gündüzleri yeterli konsantrasyonu sağlayamazken geceleri bu sorun ortadan kalkıyordu. Başta deftere yazarken düşüncelerini daha süratli bir biçimde ifade edebilmek adına bilgisayara geçti. Bu arada tepedeki seyrelme yerini parlaklığa bırakmıştı. O parlaklığı saçlarını uzatıp geriye tarayarak kapatıyordu. Otuza dört kala saçlarının geri kalanı tepedeki parlaklığı kapatmak için kısa gelmeye başladı. Üç kala saçlarındaki göç oranı iyice arttı ve iki kala kafasını tamamen yalnız bıraktılar. Zannettiğinin aksine kısa sürede yeni görüntüsüne alıştı. Periyodik olarak berbere gitme angaryasından kurtulmuştu. Zamanla bu kel halinin ona seksilik kattığını fark ettiyse de bunu kadınlara karşı hiçbir zaman silah olarak kullanmadı. Otuza bir kala müdür oldu. Kendisine özel tahsis edilmiş odasında yazmak, resepsiyonda yazmaya benzemiyordu. Yeni bir şeyler yazamadığını fark edince o zamana kadar yazdıklarını ele alıp tekrar okudu. Yedi yüz otuz dokuz sayfayı okuyup düzenlemesi, uygun bulmadıklarını elemesi, ayırdıklarını tekrar gözden geçirip düzenlemesi dört ayını aldı. Yayıneviyle falan uğraşmadı. Kasapların oradaki matbaaya gitti. Konuştu, anlaştı, parası neyse verdi. Dört yüz elli baskıyı il kütüphanesine, marketlere, kırtasiyelere, çevre il ve ilçe merkezlerindeki gazete bayilerine, liselerin müdürlerine, üniversitenin dekanına, organize sanayideki ustalara, mezarlık bekçilerine, eşine, dostuna, akrabalarına hediye etti. Dayısını ziyarete gittiği bir akşam yengesinin kitabı çaydanlık altlığı olarak kullandığını görünce diğerleri ne yapıyordur diye düşündü. Araştırmak istediye de karşılaşacağı cevaplardan korktuğu için böyle bir şeye kalkışmadı. Dört bardak çay içip kalktı. O gün bugündür herhangi bir şey yazmadı.

Edebiyat Dünyasını Derinden Sarsmamak İçin Yazmayı Bırakan Yazar

Kendini bildi bileli başarılıydı. İlkokulu, ortaokulu ve liseyi takdirle bitirmişti. Elini attığı her spor dalında ortalamanın üstünde bir başarı elde etmişti. Mezuniyetinden sonra yüksek maaşlı bir işe başlamıştı. O kadar başarılıydı ki bulaştığı başka bir işte de aynı başarıyı yakalayıp yakalayamayacağını anlayabilmek için yıllık izine ayrılıp Kızılay Meydanı'nda simitçilik yaptı. Satışların tavan yapması simitçiler mafyasının kulağına gitti ve tezgâhına yüksek bir meblağ karşılığında el konuldu. Yıllık izninin bitmesine daha vardı. Evine dönerken gördüğü ilân üzerine bir fotoğrafçılık kulübüne gitti. Mülâkattan başarıyla ayrılan on kişiye yüzde yüz burs verilecekti. Mülakat esnasındaki akıl dolu 'Sizce sizi neden seçmeliyiz?', 'Sevdiğiniz beş fotoğraf sanatçısı?', 'Diane Arbus?', 'Şrilomlarıbizittin mi?' sorularına fikir dolu yanıtlar vererek yüzde yüz burs almaya hak kazandı fakat acil bir işi çıktığını söyleyerek bursu almadan oradan ayrıldı. Evine gidip bozayı tencereden kaşıkla içen bir ailenin yürek burkan dramını anlatan bir öykü yazdı. Bu öykü edebiyat dünyasını adeta salladı. Çok iyi eleştiriler alan öykünün yazarının sonraki işlerini merakla beklemeye başladılar. Herkes ne yapacak, nasıl bir şey yazacak diye beklerken oturdu, hayatı boyunca bulaştığı hiçbir işte başarılı olamamış bir adamla ilgili öykü yazdı. Öykü, adamın geç yaşta yürümeye başlamasıyla başlıyor, öteki tarafa göç edeli çok olmuşken bisiklet kullanmayı bilmeyişini hatırlamasıyla son buluyordu. Birkaç sayfalık bu öykünün kendisine edebiyat dünyasının kapılarını ardına kadar açacağını kestirmesi güç olmadığından, yayınlamayı düşünmedi. Çekmecelerinden birisine koyup iznini erken sonlandırdı. Birkaç

yıl sonra taşındığı esnada nakliye çalışanlarından birisi tarafından bulunan öykü özenle katlanıp cebe yerleştirildi. Nakliyeciyi akşamleyin evine döndüğünde öyküyü iki kere okudu. Kimi yerlerini düzelterek değiştirerek günümüze uyarladı. Ana karakterin iki özelliğinden birini tamamen çıkartıp diğerini yarım bıraktı. Olay örgüsüne kendince birkaç şey ekledi. Tamamlandığını ve daha iyi olduğunu düşündüğünde iki kere daha okudu. Ekleyip çıkartacak başka bir şey bulamayınca bir edebiyat sitesine gönderdi. Sükse yaratacağını düşündüğü öykü iki kere Twitter'da, üç kere de Facebook'ta paylaşıldı ve sayfası on sekiz kere görüntülendi. Sayfayı görüntüleyen on sekiz kişiden yedisi öyküyü baştan sona okurken, beşi açar açmaz kapattı, üçü ikinci paragrafta bırakırken geriye kalan üçü de beşinci paragrafta gelmeden vakitlerini daha fazla boşa harcamak istemediler.

Öykünün asıl yazarı yönetici pozisyonundaki işine devam ederken öykünün hırsızlık gerçekleştirdiği başka bir hırsızlık sebebiyle işinden oldu. Öykünün orijinaliyse içinde bulunduğu pantolonla birlikte çamaşır makinesine girmeden önce dörde katlanmış olarak varlığını devam ettiriyordu.

Uğur Ercan

Mardin doğumlu. Ankara'da yaşıyor. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümü öğrencisi.

Kaplumbağalar Timsah Yiyordu

I.

Orhan, sıradanlığın her şeyi kendine dönüştürme gücünün farkındaydı ve bunu seviyordu. Herkesten gizlediği bir alışkanlığı vardı lakin Orhan'ın. Kitap sayfalarını yeme alışkanlığıydı bu. En çok da dayısından kalma eski sararmış dergi yapraklarını iştahla yemeyi severdi.

İlkokul birinci sınıftayken (doğduğu yerde ana sınıfı yoktu ve zaten okula iki sene geç yazılmıştı) okumayı ilk söken öğrenci o olduğu için öğretmeni ona bir hikâye kitabı hediye etmişti. O güne kadar hiç kitap okumayan Orhan, içinde garip duygular beslemişti kitabın sayfalarına karşı. Kitabın ona okuması için verildiğinin farkındaydı ama gelin görün ki her sayfa çevirişinde parmakların ucunda oluşan sürtünme ona garip bir haz veriyor, sayfaların kokusu başını döndürüyordu. Bir yandan da kitaba bir şey olursa başına geleceklerden korkuyordu.

Kitabı o gece bitirmişti. Gece uyumadan önce içindeki dinmez arzuya yenilmiş, kitabın sonundaki yazarın başka kitaplarından bahsedilen sayfalardan birinin ucundan bir parçayı heyecanla koparmış, önce biraz çiğnedikten sonra da yutmuştu.

O gece rüyasında koyu kahverengi kocaman bir leyleğe binmiş neresi olduğunu bilmediği bir hedefe umutla ve istekle bulutların arasında yolculuk yaptığını; yolculuk boyunca da leyleğin kanatlarından kopardığı tüyleri afiyetle yediğini görmüştü. Önceleri bunun farkında olmayan leylek, varoluş amacı Orhan'ı taşımakmış gibi havada süzölmeye devam ediyordu ta ki kanatlarındaki tüy sayısı azalıp havadaki aerodinamiği bozulana kadar. Orhan, durumu fark eder etmez bir şeyler yapmaya çalışıyor ama leylek hızla irtifa kaybediyordu. Tam yere çakılır gibi olduğunda, Orhan yatağında bir titremeyle uyanır gibi olmuş ardından da sabah hatırlamayacağı bir sürü rüya görmüştü.

Orhan alışkanlığından hiç de şikâyetçi değildi. Sadece bunun çevredeki insanlar tarafından pek de hoş karşılanmayacağını bildiği için üç ay sonra evlenme planları kurduğu nişanlısına bile söyleyememişti. Hayatta her insanın, günlük yaşamı arasına fark edilmeyecek şekilde sızmış, sayamayacağı kadar alışkanlığı var ve bu da onlardan biri, diye düşünüyordu.

Sabahları kahvaltıdan hemen sonra koltuğuna oturur, gazetesini her sabah dükkânını açan esnaf rahatlığıyla biraz silkeler, üçüncü sayfa haberlerinden başlardı okumaya. Bunu hem ülke ve dünya gündeminden haberi olmasını istediği için hem de gazete sayfalarının tadı ona kitaplardan, dergilerden, ansiklopedilerden aldığı tattan çok farklı geldiği için yapardı. Bazı günler, gazetenin tamamını bitirdiği -yediği- de oluyordu.

Öyle gelişigüzel sayfaları yemeyi de sevmezdi hem. Bu sabahki gazetede mesela ilgisini çeken Kaplumbağalar Timsah Yiyordu haberini eline aldığı makasla ciddiyetle sayfadan kesmiş, haberdeki yarı dinozor yarı kaplumbağaya benzeyen tuhaf hayvanın resminden başlamıştı yemeye. Haber şöyleydi:

Dev kaplumbağaların, kendisine tehlike yaratabilecek bütün sürüngenleri yediği, böylece hayatta kalmayı başardığı dile getirilirken, bunların arasında timsahların bile

bulunduğu bilgisi verildi.

Dev kaplumbağa fosilleri ilk olarak 2005 yılında, Columbia'daki bir kömür madeninde bulunmuştu.

Bu nedenle 'kömür kaplumbağası' olarak anılan bu dev yaratığın kafası bir futbol topu büyüklüğünde, kabuğu da 1,5 metre uzunluğundaydı.

Bilim adamları, 'Kömür Kaplumbağası'nın yaşadığı devirde, yılan ve timsahların da dev boyutlarda türleri olduğunu hatırlatıyor. Bu dönemde bazı türlerin boyutlardaki büyüklük, iklim değişikliği, avcı hayvanların sayısının az olması ve yemek bolluğuna bağlanıyor.

Futbol topu büyüklüğünde bir kafa! Hayatı boyunca bir kez bile olsun futbol topunun olmadığını, ona sahip olamadığını düşündü. Bisiklet sürmeyi bilmediğini de. Bir an ne kadar da çok şey bilmediğini düşündü. Yüzmeyi de bilmiyordu mesela...

Ağabeyi bisiklet sürerken ve gel sana da öğreteyim dediğinde ne yapmıştı, ya da arkadaşları denizde yüzmeye giderken o gitmeyip neyle uğraşmıştı. Hatırlamıyordu. Bunları düşünürken havada belli bir noktaya dikilen gözleri hafızasının derinliklerine inen puslu koridorlarda gezindiğinde o nokta daha da yoğunlaşmıştı. Tam bir şey hatırlar gibi olduğunda, nokta sanki mikro bir kara deliğe dönüşmüş ve önüne ne geldiyse yutmuştu. Kara deliğin öteki ucunda gündelik hayattan bir sürü hatıra, nesnelere, koşuşturmalar, sevinçler, bağrışmalar vardı. Aradığı şey yoktu ama. O ana kadar sıkışıp yoğunlaşan nokta gitgide, sabaha doğru açılan çiçekler gibi ağır ağır açılmaya başlamıştı. Hâlâ hatırlamıyordu. Sanki hatıralarını silmeye yeminli düşsel bir silgi vardı peşinde ve hatırlamak istediği ne varsa ondan önce yetişip siliyordu onları.

Gazetesini katlayıp masaya koyarken, masada duran elektrik faturasına gözü takıldı. Yetmiş iki lira yazıyordu. Geçen aydan beş lira daha fazlaydı bu. Asıl önemli olan bugünün son ödeme tarihi olmasıydı. Esperanto kursu da vardı bugün. Kursun çıkışında öderdi.

II.

Esperanto kursunun çıkışında ilk iş elektrik faturasını yatırmaya yakınlarda bir PTT şubesi aramaya koyulmuştu. Kalan son iki saati vardı. Vakit kaybetmeden yoldan geçen bir kadına, "Yakınlarda bir PTT şubesi var mı?" diye sordu. Kadın güzelce tarif ettikten sonra o, ilk sağdan dönmeyi unutuverdi. Biraz daha beyhude dolandıktan sonra birkaç kişiye daha sora sora neyse ki buldu.

Kuyrukta tahminen on kişi vardı. Her birinin işi beş dakika sürse, yaklaşık olarak bir saat kuyrukta sıra bekleyeceği anlamına geliyordu. Başka işi yoktu. Şubenin kapanmasına da haddinden fazla acele ettiği için daha bir buçuk saate yakın zaman vardı. Endişelenilecek bir durum yoktu anlayacağınız. Şubenin önünde, büyük bir ihtimalle şube inşa edilmeden çok önceleri de orda bulunan, kalın gövdeli, geniş yapraklı çınar ağacındaki yuvasından düşen kuşu yerine geri koymaya çalışan insanları izlemeye başladı vakit geçirmek için. Ağaca tırmanmanın yolu yoktu ve yuvaya ulaşabilmenin tek yolu itfaiye ekiplerini aramaktı. Bundan daha mühim bir sorun vardı yalnız, yavruyu yuvaya geri koyduktan sonra annesi kabul edecek miydi onu? Bu soru, muhtemelen, banliyöde oturan ve sanayi bölgesiyle evi arasında her gün bir saatlik yolculuk yapan ve bu süre zarfında can sıkıntısından günün geri kalanını hakkında düşüncelere dalan adamın aklına ilk gelmişti. Diğerleri, ilk ne zaman ve kimden duyduklarını bilmedikleri fakat doğruluğundan şüphe de

etmedikleri ve karşı çıkabilecekleri herhangi bir argümanları da olmadığı için bu bilgiye hemen inanıp daha doğrusu zaten aklımızın bir köşesindeydi de sen hatırlattın diye adama hak verip başka bir çıkar yol bulma üzerine derin düşüncelere daldılar.

Olup bitenleri izlerken önünde sadece orta yaşlı, takım elbiseli, saçlarını geriye doğru taramış bir adamın kalmış olduğunu fark etti Orhan ve ilerlemesi gereken bir aranın olduğunu, onla saçlarını geriye doğru tarayan adam arasında. Aradaki boşluğun hemen kapanmasını bekleyen bir sürü gözün bir o bir de adam arasındaki bir-an-öncedoldurulması-gereken-boşluk arasında gidip gelmesinin verdiği tedirginlikten dolayı da hemen kapattı arayı.

En son adamın da işi bitince sıra ona gelmişti. Cebinden daha önce ayarladığı yetmiş iki lirayı vermek için çıkarttı ki görevli memur tutarı söyler söylemez versin. Verdi de nitekim görevli memurun bıkkın bakışları eşliğinde.

Dışarıya çıktığında ne kuştan ne de çevresinde bir görev bilinciyle onu yuvasına geri koymaya çalışan insanlardan eser vardı. Aslına bakarsanız ne ağaç ne de yuva vardı görünürde. Şubenin önünde park etmiş 2002 model Opel Corsa'dan ve silecekleriyle camı arasına sıkıştırılmış park cezası makbuzundan başka hiçbir şey yoktu. Gördükleri gündüz düşü dedikleri şeyden olmalıydı. Çok da kafa yormadı.

Eve doğru yola çıkmaya başlayabilirdi. Öylesine gri, öylesine ağır bir hava vardı ki sanırsınız cıva buharı dolmuş her yere. Bu ona tedirginlik veriyor lakin tedirginliği fark edilmesin istiyor. Üstüne çullanıp tüm negatif enerjisini alacaklar yoksa. (Evlerindeki boş pilleri dolduruyorlarmış onla). Kukla gibi yürümeye başlıyor. O zaman onlar gibi olur, kimseler de fark etmez. Eve de az kaldı zaten. Ara yollara sapmamalıyım, diye düşünüyor, daha bir dikkatli oradakiler. Gelirken uzun uzun süzüyorlar sonra sen tam yaklaşılmaya başlarken başka bir işle uğraşıyormuş gibi yapıp, sen arkayı döner dönmez de tekrar süzmeye başlıyorlar. Riskli orası anlayacağınız. Olabilecek en doğrusal yoldan gidiyor. Sakin ve huzurlu yuvasına ulaşabilmek için bu kadarına katlanabilirdi. Evinin çatısı da görünmeye başladı. Neşeli bir kukla gibi hissediyor kendini. Dükkânların pleksiglas tabelaları ve billboardlar onla hareket edecek sanırsınız. Evine kadar eşlik edecekler, sonra inceliklerini karşılıksız bırakmamak için pencereden el sallayarak uğurlayacak onları Orhan da.

Bunları düşünürken dudağının kenarından başlayan hafif bir gülümseme kaplıyor tüm suratını. Yanından geçen bir kadının küpesine gözü takılıyor. Yoldan geçen bisikletli bir çocuğa araba çarpıyor acı bir korna sesinin ertesinde. Post apokaliptik bir dünyaya fırlatılmış hissediyor kendini, evvelinde fırtınaların koptuğu, hortumların fir döndüğü, dev dalgalarınsa haşinleştiği. Hortumun kıyıda uzak yerleri, dalgalarınsa denize yakın yerleri yutmuş olduğu. Yeryüzünde tüm ağaçlar köklerinden kopup fırtınayla kilometrelerce uzaklara sürüklenmişlerdi. Aynı şekilde temeli yerinde duran tek bir bina bile yoktu. Ne de herhangi bir insan olduğundan, olduğu yere çöküp gri bulutları izleyerek bekliyordu sanki olduğu yerde.

Etraftan olayı daha net görmek isteyen meraklı insanlar akın ediyorlar olay mahalline. Durmak istemiyor yerinde, seçirterek eve doğru yol almaya devam ediyor.

Evin kapısından içeri adım atar atmaz fırın alarının ötmeye başladığını duyuyor. O evden ayrılır ayrılmaz eve gelen nişanlısı vakit kaybetmeden hazırlıklara girişmiş, akşama kadar eve dönmeyeceğini bildiği için de gönül rahatlığıyla üzümlü kurabiye yapımına başlamıştı ve şimdi bu durum alarının ötmesiyle birlikte o anlatmadan önce ortaya çıktığı için gülüyordu. Gülmüştü Orhan da karşılıksız bırakmamak için.

Evine daha önce hiç görmemiş gibi bakıyordu. Koltuk takımlarının mavi tonunun keskinliğine şaşıyordu. Daha önce hiç dikkatini çekmemişti. Evde daha önce dikkat etmediği başka neler var diye geziniyorken, nişanlısı fırından aldığı üzümlü kurabiyeleri geniş bir tepsiye almış, "Biraz soğumadan ve çay da demlenmeden sakın dokunma!" diye uyarılmıştı, işin tadını kaçırmak istemeyen bir sürpriz doğum günü partisi düzenleyicisi tavrıyla.

Orhan, nişanlısı mutfakta çayla uğraşırken dayanamayıp kurabiyelerden, diğerlerinden biraz daha iri olanını eline almıştı. Önce eliyle sertliğini ve sıcaklığını kontrol ettikten sonra da ağzına doğru götürmüştü. Dişlerinin arasına alıp iyice basınç uyguladığı anda ense kökünde dayanılmaz bir acı hissetti. Isırdığı kurabiye değil de beyinciğiymiş sanki. Kontrolünü kaybedip düşüyor Orhan.

İki oda bir salon bir evde kanepede öylece uzanırken buluyor kendini. Radyonun başında annesi, kederli bir sese sahip ve muhtemelen sürgünde olan bir adamın sesini daha net duyabilmek için radyonun frekans ayarlarını kurcalıyor, "Anne" diyor, "Hişt," diyor annesi, "baban gelmeden şunu dinlememe izin ver." Dış kapıdan sesler geliyor. "Baban geldi," diyor, radyoyu kapatıp vitrininin üstünde bir yerlere saklıyor. Babası işinden memnun değil ve her eve geldiğinde bunun nedenini açıklayıp onlara da onaylattırıyor. Onaylıyorlar. Ablası içeri giriyor sonra Orhan'ı kucağına alıp Bugün de okula götüreyim mi diyor. Olur, diyor Orhan sevinçle.

Öğretmen dâhil ablası Nurten'in sınıfındaki herkes onla ilgileniyor, sınıf arkadaşları o günkü harçlıklarını ona harcamaya çalışıyorlar. Uzun yemyeşil saçları var ve sapsarı gözleri. Herkes saçlarını okşayıp "Keşke bizimki de böyle olsaydı," diyor. Sınıfın ilerde melankolik bir kötümseme dönüşecek olan en zayıf kızıysa Nurten'e, Orhan'ı sakın sokağa tek başına salmamalarını yoksa Çingenelerin o yemyeşil saçlarını kesip yastık dolgusu olarak kullanacaklarını, sapsarı gözlerini ise oyup yerine kara kara düğmeler dikeceklerini anlatıyor.

Düğmelerini kapatmayı hiç beceremiyordu. Ablası en alttaki açık düğmeyi fark edip ilikliyor.

Okuldan döndükten sonra annesine olanları anlatıyor. Annesi onu hiç mi hiç dinlemeyip, mahalledeki akrabalarının ikinci sınıfa başladığından onunsa hâlâ okula gitmemekte direnmesinden yakınıyor. Saçlarının kesilmesini istemediğinden iki yıldır okula gitmemekte diretiyordu. Annesi ne yapıp ettiyse de ağlayıp sızlayıp babasına sığınmıştı. Babası ömrü hayatı boyunca okul görmemiş biriydi ve ona kalsa hiç okul okumasına gerek yoktu. Ona göre okul, insanı en sonunda delirten bir kurumdu. İnsanlar can sıkıntısından icat etmişlerdi okulu. Uzaktan akraba Ferid'in hali ortadaydı. Yıllarca didinmiş memleketin en iyi okullarında okumuş bir elektrik mühendisiydi. Üniversiteyi birincilikle bitirmiş mastırı da dereceyle tamamladıktan sonra en nihayetinde doktora tezinin son aşamasında güneş enerjisi yerine lityum-kadmiyum karışımı bir maddeyle çalışan pil önerisi kabul

görmeyince adama bir haller olmuş, o koca beş senede yazdığı tezi yırtıp atmış, kendini Memleketin Ruhsuzluğu adını verdiği bir projeye vermişti. Kimselerle görüşmemesi şöyle dursun bazen kendini bile unuttuğu oluyormuş. Annesiyle babası da öldükten sonra onların evine kapanıp günlerce yiyip içmeden yaşıyormuş orada. Ziyaretine gelen akrabalarına da sanki onlar yokmuşçasına davranıyormuş.

Kurabiye kokusu geliyor burnuna. Ablasının sesini işitiyor ve hemen anlıyor durumu. Koşa koşa mutfağa yöneliyor. Uzatılan kurabiyeyi alıyor. Daha sıcak, soğumasını bekliyor, beklerken de en sevdiği çizgi filmi kaçırmamak için odaya koşturuyor.

Odaya girdiğinde ilkin babasının kollarında baygın yatan annesini görüyor. Gözü yirmi yıllık Grundig marka radyo kasetçalara kayıyor, elindeki kurabiyeyi düşürüyor. Ablası arkadan gelip kucağına alıyor onu ve diğer odaya bırakıyor. "Sakin ses etme," diye tembihliyor, eline oyuncak kaplanını tutuşturarak.

Gözlerini açıyor Orhan zorlukla. Ense kökündeki dayanılmaz ağrı, yerini bir gevşeme haline bırakmıştı. Nişanlısı bir yandan gözlerini açtığına sevinmiş bir yandan da olanlardan kendisini sorumlu tutarcasına kaygılı bir ses tonuyla "Ne oldu?" diyor. "Bir şey yok, iyiyim," diyor Orhan, "tansiyonum düştü herhalde."

Erkan Esenoğlu

1983 yılında Diyarbakır'da doğdu. Yüksek lisans eğitiminin bitimine kadar resim alanındaki faaliyetlerini sürdürdü. 2002 - 2010 yılları arasında Paris, Leipzig, Hannover, İstanbul ve Eskişehir'de pek çok karma sergiye katıldı. 2005-2006 yılları arasında Almanya'da grafik tasarım okudu. Senarist ve yönetmen olarak beş kısa filme imza attı. Hiç, Zorunlu Seçmeli, Beyin ve Kitsch adlı filmleri ulusal ve uluslararası pek çok kısa film festivalinde gösterildi. Ulusal ödüller aldı. 2006'dan beri reklam yazarı olarak çalışmakta.

Fare Adamın Ailesi

Ben değil, ölümler yaşlı ve burası onların evi
Görseler beni, içimden geldiği gibi tükürdüğümü...
Ayağımın altına bulanmış bu kan neden hâlâ kurumuyor
Cinayeti işleyeli 43 adım oldu, bu saat neden hâlâ uyumuyor.

Kokusu olan evler vardır. Baba tarafından macunlanmış pencerelerden içeriye baktığınızda anne eliyle örülmüş seneye de giyersin kazaklarını, yatılı misafire sermek için doldurulmuş yer yataklarını, haşlanan çayı, akrabaların hacdan getirdiği takvimleri, ezan okuyan saati ve sürüyle tamir edilmiş yamalı eşyayı görürsünüz. 'Çünkü malını saçıp savuranlar, şeytanların kardeşleridir. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankördür' diye düşünen babalar genelde bu evlerde yaşar. Mesela eskimiş ayakkabılar ev tasarrufu kisvesinde sobada yanmaya, sökülmüş bir kazak başka bir sökülmüş kazağı onarmaya, herhangi bir kumaş parçası ise çorap deliği kapatmaya yarayabilir. Babalar kemirgendir. Sonu gelene kadar da kemirmeye devam ederler.

Evdeki çocuğun hiç yeni okul önlüğü olmamıştı. Okula başladığı gün diğer öğrencilerden farklı olduğunu anlamıştı. Bu farklılığı, kısa boyuna rağmen onu arka sıralara itmiş, yalnızlığı tercih etmesine sebep vermişti. Tabii ki bu farklılık bir taklitten ibaretti. Gerçeklik tıpkı çorabı gibi, ailesi gibi yamalıydı. Ailesi çocuğun yalnızlığını fark etmiş olsa da müsamaha göstermek istemedi. Nitekim müsamaha göstermek de hoşgörü taklidiydi. Örneğin acı bile bu evde ancak biri ölürse, belli kurallar çerçevesinde taklit edilebilirdi. Aile acısını taklit ederken televizyon kapanır, ne olursa olsun sofraya kurulur, kimse bir şey yemese de sofrada sessizce oturulurdu. Birisi ağladığında diğerleri ağlayanı susturmaya uğraşır, buna da teselli denirdi. İnananlar için sadece itaat vardı, sorular yoktu. O yüzden içten içe tüm aile fertleri hayatlarını yaşamak yerine yaşıyormuş gibi yapmayı tercih ettiler. Hazza ya da üzüntüye yer vemediler. Allah'ı kandırmak istemeden kandırdılar. Üç katlı evin birinci katında Anane, ikinci katında Anne, Baba ve Çocuk yaşardı. Üçüncü kat Tavanarası'ydı.

Birinci Kat

Geçmiş zamanda itaatkâr kadınların doğup büyüdüğü tarlalara Anane Tarlaları denirdi. Bu tarlalarda kızlar dokuma eğitimi alır, erkeklere su taşır, eğer şanslılarsa büyükler erken uyduğunda açık unutulmuş radyoyu dinlerler ve genç yaşlarında ananeliğe ilk adımı atarlardı. Ananeler hayal kurmak için; erkeklerin hasat sonrası köy kahvesinden çıkmak bilmezcesine oyun oynadığı zamanları bekler, kasabadan alınan gazetelerdeki resimlere bakarlardı. O resimler ileride evlenecekleri erkeğin hayatlarını nasıl değiştireceğini düşündürürdü. Tarlalardan uzak bir hayat, farklı olan her resme benzeyebilirdi. Gazetelerde çok acımasız haberler olurdu ve resimlerin sansürü yoktu. Töre cinayetleri, aldatılan eşlerin cinneti, bikinili ve bikinisiz arka sayfa pozları, anneannelerin kadınlık ile ilk tanıştıkları zamanlardı. Hiçbiri daha önce kendi göğsüne veya kalçasına o gazetelerdeki kadınlara baktıkları gibi bakmamıştı. Uzun uzun da bakamazlardı.

Anane'nin pek eşyası olmadı. Evlendikten sonra şehre gelmiş, kızı daha yedi aylıkken

kocasını kaybetmişti. Neyse ki tarlayı takkeyi satıp şehirden bir ev alabilmişlerdi. Kızını büyütürken bir hayvan barınağında temizlikçi olarak çalıştı. Başka talipleri çıktı ama bir başına kalmayı istedi.

Kapının önündeki kedileri beslerken bu yılları düşündü Anane. Kedileri ayrı severdi. Çünkü kediler fareleri yedi. Öte tarafta fareler ne bulursa mideye indirirdi. Kediler tok olduğu sürece kıymet bilirdi. Fareleri yemeleri için eve yakın olmaları, eve yakın olmak için anane tarafından beslenmeleri gerekirdi. Evdeki kedilerden tek nefret eden kişiye yeni damattı.

İkinci Kat

Kızı evlendikten sonra Anane ikinci katı onlara vermişti. Kızını da kendi gibi yetiştirmesine rağmen onun evliliği kendisinininkine hiç ama hiç benzemedi. Anane'nin gözü bu yeni damadı hiç tutmamıştı. Adam maden işçisiydi. Yüzü gözü kararmış hâlde eve gelir, tüm zamanını bir şeyleri bozup tamir ederek geçirirdi. "Yeni bir eşya bile girmedi eve." diye düşünürdü Anane. Bu evlilik mal da getirmeyecekse ne getirecekti. Aşk mı? Tövbe de! Bu evlilik Anane'ye sadece torun getirdi. Adam baba, kızı da anne olmuştu. Anane için değişen pek bir şey yoktu.

En geniş zaman olan bazen, Baba'nın baba olduğu zamandı. Çocuk doğduğundan beri Baba karısına değmemişti. Ev Anane kokuyordu. Belki de sebebi buydu. Baba dindarmış gibi davranıyordu ama değildi. İsrâf haramdır kisvesi altında karın tokluğuna yaşadığı şu hayatta tek derdi çocuğu büyüdükçe sönmüş memeler, orta yaş göbeği ve Anane'nin kokusuydu sanki. Haydi oradan! Anane kızına "Nereden buldun bu sıçan suratlı şeyi bilmem ki!" diye söyleniyordu. Anane'nin fark etmediği şeyse büyük bir sırrı açığa çıkardıydı.

Baba çok sık acıkırdı. Ne yediğininse pek önemi yoktu. Analı kızlı asıl merak ettikleri, adamın geçmişinde ne haltlar yediğiydi. Pek konuşmazdı adam. Karısı daha nerede askerlik yapmış olduğunu bile bilmiyordu. Önemsemiyordu da. İyi kötü bi' maaşı vardı işte. Karısı bir gece, üzerinde Mevlana ve Semazenler resmi olan tepside haşlanmış çayları servis ederken, Baba oğluna "Yer yarıldı içine girdim, çünkü yer yarıldı," diye fısıldadı. Adam çocuğuna yakın olmak istediye de olamadı, nasıl anlatabilirdi ki gerçeği, ne olduğunu. O yüzden bu sözlerin ne anlama geldiğini çocuğu anlamamış olabilirdi. Adam mutfağa gitmek üzere kalktı. Çocuk mutfakta Anne'nin çığlığını duydu. Aniden kalktığı için gözleri karardı ve kıpırdıyamadı. Hayal meyal babasının emekleyerek koştuğunu gördü. Peşi sıra annesi ve ananesi koşturuyordu. Kapılar çarpıldı, eşyalar yerle bir oldu, çocuğun duyduğu sesler hiç de hayra alamet değildi. Annesi ağlayarak içeriye girdi. Titriyor, konuşamıyordu. Sonra Anane geldi arkasından, kadıncağızın boynu kanıyordu. Babası ananesini mi ısırmişti? Anlam veremedi buna.

Anane ve Anne konu komşuya günlerce ne diyeceklerini düşündüler. Yaşadıkları olaya kim inanabilirdi? Kendileri inanmış mıydı? Açıklamak isteseler ne diyebilirdi? Anane'nin hayal gücünün çok ötesindeydi son gördüğü olay. Onun kâbusları gazete haberleri gibiydi. Cinnet, kan davası ya da çıplak kadınları kaldırabilirdi ama gördüklerine dayanamadı kalbi. Çocuk hiçbir şey anlamıyordu. Sonra Baba'dan duyduğu son söz geldi aklına; "Yer yarıldı içine girdim, çünkü yer yarıldı."

Babası ne demek istemişti?

İkinci katın sessizliğini birtakım akrabalar bozdu. Anane'nin cansız bedeninin önünde dua okuyormuş gibi yaptılar. Evin önünde her gün cırlayan kedilerin sesi çıkmıyordu, gitmişlerdi. Tavanarası'ndan gıcırtilar duyulmaya başladı cenaze günü. Akrabaların duaları arasında bu gıcırtilar kadar gerçek başka bir ses yoktu ki olsaydı bile daha büyük bir maneviyata kimin ihtiyacı olabilirdi... Çocuk, annesine gerçekte merak etmese de sordu:

"Babama ne oldu anne?"

Anne de cevapladı. "Cehennem dibine gitti kör olasıca!"

Anane'nin cenazesinde çocuğun gözleri kedileri aradı, belki gelirler diye bekledi. Ama bir tanesi bile gelmemişti. Nankör şerefsizler! Sokağa çıktı ve kedileri ileride bir başka evin önünde gördü. Ne kadar kedi varsa tekmeledi, kovdu, içinden geldiğince tükürdü. Bu olayı gören mahallenin çocukları bir daha hiçbir kediye kötü davranmayacaktı. Çocuk, "Oğlum niye böyle yapıyorsun?" diyen mahalleli kadına; "Çünkü yer yarıldı," dedi, ne demek olduğunu anlamamışçasına. "Yapmayacaktın bunu kedilere çocuk!" Ananesi sağ olsa böyle derdi.

Çocuk büyüyordu, Anne ise gece gündüz çalışıyordu. Çalışmak unutmak için yapılan dünyevi aktiviteydi, taklitti. Kimisi geçmişini unutmak, kimisi sevgilisini unutmak, kimisi de ölümü unutmak için çalışır. Anane'nin ölümünden beri ortalarda hiç kedi yoktu. Tavanarası'ndaki gıcırtilarsa her geçen yıl artıyordu. Bir gün çocuk evde babasının sayılmayacak kadar az eşyasının arasında derleme şiirler olan bir kitap buldu. Kafiye dikkatini çekti, anlamlarını umursamadı ama kafiye çok hoşuna gitti. Bu kitapta bütün zıvalıklar bir arada yazılmıştı; tıpkı babasının varlıksızlığı, annesinin büyük örülmüş kazakları ve ananesinin yetiştirdiği tarlalar gibi... Neden iki alakasız kelime yan yana gelmesin? Neden yer yarılsa içine girmeyelim? Babasının evdeki son günü ve ters yüz edilmiş dünya üzerine düşündü çocuk.

Buluğ çağına girdiğinde yatılı okula başladı ve geçmişle alakalı her şeyi unutmuş gibi davrandı yeni dünyasında. Zaten babasını anlatsa ayıplarlar, inanmazlardı. Babasını artık merak etmiyordu. Tavanarası'ndan gelen gıcırtiları da. Keşke merak etseydi! İş işten geçmezdi belki.

Baba gitti gideli evde bozulan pek eşya olmadı. Anne de çocuğu yatılıya yazdırdıktan sonra kendine yetecek kadar yemek yaptı hep. Toplasan yarım saatlik meşguliyet. En iyisi uyumaktı anne için. Kocasını merak ediyordu ara sıra. Ama 'iyi ki gitti,' diye düşünüyordu. O nasıl çirkin bir geceydi ki kocası gözü önünde annesini ısırmişti. Uyumadığı ve yemek yemediği vakitlerde kendini örgüye verdi. Çocuğuna kazak başladı. Sanki yeteri kadar kazak örmemiş gibi.

Biten kazağı çocuğuna göndermek üzere çarşıya çıkan kadın, kargoya paketini bıraktıktan sonra dışarıda pek oyalanmadı ve erkenden evine döndü. Öğleden sonraydı vakit. Kocasını düşündü bir süre ve mutsuzca kanepeye uzandı. Yalnız olmak için üç katlı ev fazla büyüktü ve Tavanarası'ndaki gıcırtilar artmıştı. Niye eve geldi ki? Belli belirsiz tıkrtilar duydu uykuya dalarken, ama gözlerini açamayacak kadar yorgundu. Kulağı karıncalanmaya başladığında en son düşündüğü şey kulağının karıncalanmasıydı. Ancak çocuğun eve dönmesiyle görülebilirdi gıcırtiların kulak tırmaladığı Tavanarası'nda saklı sırlar...

Tavanarası

Lamba yandı, katil yukarı, Tavanarası'na çıkıyordu. Terliğini ritimsiz vura vura, çıkan sese aldırmaksızın bir şarkı mırıldanıyordu;

Ben değil, ölümler yaşlı ve burası onların evi

Görseller beni, içimden geldiği gibi tükürdüğümü...

Ayağımın altına bulanmış bu kan neden hâlâ kurumuyor

Cinayeti işleyeli 43 adım oldu, bu saat neden hâlâ uyumuyor.

Tik tak sesini sevmeyen katil, zamanı düzensiz adımlarıyla hesaplıyordu. Babasının bazen baba olduğunu ve burada olmuş olsaydı yıllanmış bozuk saati tamir edeceğini düşündü. Fırlattı elindeki leşi ve terlikleri Tavanarası'na. Daha iyiydi böylesi. O sırada geçmişinden bir çığlık sesi koşturdu ki duyulmadı öylesi. Hatırladı. Katil yatılı okuldayken eve gelmişti. Sürpriz yapayım diye, tam dört yıl önce. En son Anne ona kazak göndermişti ve kazak yine büyük gelmişti. Eve dönüp görünce annesini, aklını yemiş bi' güzel sıyırmıştı. Ve ananesinin babasına çığırıldığı sesle bağırılmıştı. "DEFOL PİS SIÇAN!" Dişleri sarı sarı hepsinin. Sivri ama takma gibi. Gördü hem kendisinin hem de o canavarların gideceği dibi. Birden öfkesi tavana vurdu, Tavanarası'na. Babası geldi bir anda hatırına. Demişti ki, "Yer yarıldı içine girdim, çünkü yer yarıldı." Sakın babası olmasın bu gördüğü olayın arkasında! Annesinin terliğine uzandı ve ağlayarak vurdu kadıncağızın kafasına konuşlanan yaratıklara. Vurdu bir daha, sıçradı kan yüzüne ve kazağına. Ta ki kulağı düşüp, kafasından geriye bir delik kalana kadar. Kazak artık büyük geliyordu. Bağlantı koşturdu.

Aradan dört yıl geçmişti ve bi' patırtı koşturdu aşağıdan. Beyaz elbiseli adamlar girdi eve. Tuttular çocuğun kolundan. Parlak ışıklar gördü yüzüne yüzüne çakılan. "Acaba son yaratık da ölmüş müydü?" sorusu oldu çocuğun kafasına takılan.

Gün oldu mahalleden bir piç girdi mühürlenmiş eve, topu ikinci kata kaçmıştı. Birinci kat Anane kokuyordu, ama o piç Anane kokusu nedir bilmiyordu. İkinci katta kırık camlar vardı. Aldı patlamış topunu eline. Merak etti acaba Tavanarası'nda ne vardı? Baktı içeri. Gördü bir sürü kuyruk, kemik ve sayılamayacak kadar terlik. İlerledi sadece terliklerin ve leşlerin olduğu odada. Üçüncü sayfa manşetleri vardı sıçan leşlerinin altında. Ve yüksek sesle okudu manşetleri:

'FARELER KADININ BEYNİNİ KEMİRDİ / İŞTE YÜZLERCE FAREYİ ÖLDÜREN GENÇ / ANNESİNİN CESEDİYLE TAM 4 YIL YAŞADI / TAVANARASINDA FARE KEMİKLERİ / BAHTSIZ AİLENİN BABASINDAN HABER ALINAMIYOR / TERLİKLE ÖLDÜRMÜŞ'

O sırada bir ses geldi ikinci kattan, piç irkildi. Birisi mırıldanarak Tavanarası'na doğru çıkıyordu. Yaşlı ve kuyruklu bir adam kapıyı araladı. Korkudan altına kaçırarak üzereydi piç. Dişleri öne çıkık, saç sakalı birbirine girmiş adam elinde tornavida, eski bir saati tamir ediyordu; "Yer yarıldı içine girdim, çünkü yer yarıldı," diye mırıldanıyordu. İnananlar için sadece itaat vardı, sorular yoktu. O yüzden içten içe tüm aile fertleri hayatlarını yaşamak yerine yaşıyormuş gibi yapmayı tercih ettiler. Hazza ya da üzüntüye yer vemediler. Allah'ı kandırmak istemeden kandırdılar. Keşke Tavanarası'nda ne olduğunu merak etselerdi diye düşündü sıçan suratlı yaşlı adam. Keşke Anane'yi neden ısırığımı düşünselerdi. Evin etrafında neden hiç kedi olmadığını. "Neyse," diye düşündü "en azından insan olan oğlum yıllar boyunca kardeşlerini öldürdüğünü bilmiyor," diye devam etti. Farenin iyisi kötüsü yoktur.

Erdal Güntürkün

1972 yılında Almanya'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamladıktan sonra Bursa Uludağ Üniversitesi Ekonometri Bölümü'nden mezun oldu. Semih Gümüş'n ve Murat Gülsoy'un yazarlık kurslarına katıldı. Halen bir yatırım şirketinde çalışmaktadır.

İyi, Kötü ve İt

İt İdris derler bana. Çoğu zaman adımlı söylemeye bile tenezzül etmez, doğrudan, "Gel ulan buraya it!" diye çağırırlar. Niye itliği bana lâıyk görür bu insanlar? Sefilim ya, kimsesizim ya ondan herhalde. Nerede bir üçkâğıt, ne zaman bir yankesicilik olsa benden bilinir. Bırakın bu mahalleyi, başka semtlerdeki hırsızlık olaylarında bile bir ekip otosu sirenlerini öttüre öttüre gelir hooooop hemen tepemde bitiverir. Velhâsıl şu kavanoz dipli dünyanın bütün düzenini ben bozuyorum sanki. Gördüğüm, tanıdığım, bildiğim onca insanın başına ne gelse hep benden bilinir. Selam alıp vermeye korkar oldum be.

Aslında buralardan değilim. Şehrin karşı yakasında doğmuşum. Ben daha sümükleri emziğine karışıp ağzına giren, eli ayağı kir pas içinde bir çocuk iken anam babam yangında can vermiş. Fakiriz tabii, beton dairelerde oturmuyorduk. Ev ahşap, beş dakikada çatır çatır yanıp kül olmuş zaten. Anamla babam nasıl olup da çıkamamışlar orası hâlâ muamma. Bana sahip çıkacak amca, dayı, hala, teyze de yok. Herkes kendi âleminde. Kaldık mı bir başına, öksüz. Doğru yetimhaneye. Devlet baba sağolsun. Yediğim dayakların, götüme giren parmakların haddi hesabı yoktur ama öyle böyle büyüttüler. Yeri gelmişken, ben bu İdris adını da yetimhanede aldım. Delikanlılığa adım atınca insanın eşkâli ufak ufak oturmaya başlar ya, benim de suratımın ortasında heybetli, kemikli, nalıncı keseri misali bir burun peydahlanmaya başladı. Benim yaşlarda Tekin adında bir puşt vardı yetimhanede. İnce ince dalaştığımız bir gün, "Bu herif bu burunla olsa olsa Karadenizlidir," deyip, bana İdris lâkabını taktı. O gün bu gündür öyle kaldı.

Onsekizime gelince, e haliyle koca adam olunca, "Hadi," dediler, "sen kendi kıçını kendin toplayacak yaşa geldin, deh! bakalım."

Sokakları bilmem, tanımam. Kanunu var, hukuku var. İpsizi var, sapsızı var. Öğrenene, uyum sağlayana kadar epey zaman geçti. Demiyorum ki bu zaman içersinde hiç pis işlere bulaşmadım. Mümkün mü? Bir iki adî suça adım karıştı. Nedir bunlar efendim? Üç tane dükkân hırsızlığı – kuyumcu, market falan felan– bir de adam bıçaklama. Vallahi, billâhi, tallahi herif haksızdı. Altı üstü istediğim bir köpek öldüren alacak paraydı. Verseydi ne olurdu? Zaten bir kez kalçasına sokup çıkardım, hepsi bu. Gözüm döndü o an, ne yapayım? Benim durumumda olanların yemediği halt kalmıyor. Sonra ben uyandım, tuttuğum yolun doğru yol olmadığını anladım, beni kimselerin bilip tanımadığı başka semtlere göç etmeye başladım. Böylece yediğim naneler arkamda kalır, bir nev'i temiz pak bundan gayri yaşar giderim, diye düşündüm. Ama ne fayda? Sen misin düşünen? Orada ne vakit bir olay vuku balsa aynasızlar enseme. Git bakalım merkeze, copu sokarlar götüne. Tövbe tövbe, ifade ver. "Efendiler, polis abiler, komiserim yapmayın etmeyin, benim bir suçum, günahım yok." desem de, onları ikna etmek için dilimde tüy bitse de, nafile. Hâl böyle olunca mahalleli de bir zaman sonra başlıyor bana kuşkuyla bakmaya. Beni görünce kaşlar çatılıyor, patronlar o boktan işlerinden bile kovmak için fırsat kolluyor, kahvedekiler dışlıyor. Hatta millet karısına, kızına, çocuğuna beni görünce konuşmamalarını, mümkünse karşı kaldırıma geçmelerini tembihliyor. Ben de buna dayanamıyorum işte. Değil başkasının sübyanına meyletmek, karısına, anasına, bacısına

şöyle yan gözle bakmışlığım olmadı, olmaz da. Tamam, ben de genç oldum. Alt geçitlerin kuytularında sıkıştırdığımız körpeleri hatırlıyorum. Turist karıların memelerine elleyip sonra topuklarımızın kığımızı vura vura kaçtığımızı da. Fakat dedim ya gençtim. Günün her saati kuşun uçtuğu yıllar. Karnımı zor doyururken kerhaneye gidecek para nerede? Bizim gibi öksüz, yetim, kimi kimsesi olmayan kızlarla bazen isteyerek, bazen zorla mezar taşlarının aralarında, inşaatlarda, terkedilmiş devlet binalarında idare ediyorduk. Şimdi öyle mi? Akıllandım. Olgunlaştım. Biraz da yaşlandım. Hayatta yapmam artık bu işleri, diyordum. Tek istediğim bir yerde tutunmaktı. Oradakiler de beni benimser, bağrılarına basarlarsa ne âlâ. Yoruldum koca şehri arşınlamaktan. Girmedğim deliği, yatmadığım kaldırım taşı, işemediğim duvarı kalmadı. Pes yahu! Bana da yazık, diye ümitlenirken başıma gelene bak.

Burada da durum farklı değildi aslında. Sevmezlerdi beni. Kığıma tekme basmak için gün beklerlerdi. Eğer Emanet Hanım teyze olmasaydı çok önceden yaparlardı. Allah ondan gani gani razı, toprağı bol olsun. Bambaşkaydı o. İnsandı insan. Kalbinin aklığı, paklığı yüzüne vurmuştu. Nasıl hanımefendiydi anlatamam. Bir Allah'ın kulunu hor görmez, kırmaz, incitmezdi. Beni de bir başka severdi. Bir gün apartman kapısının önünde merdivenlere oturmuş sokak kedilerini beslerken önünden geçiyordum, gördü beni. Yanına çağırdı. Merak etmiş kimim, neciyim diye. Oturup hayat hikâyemi anlatınca hiç unutmam boncuk gözleri doldu. O günden sonra bana hep destek oldu. Bütün mahalleli üstüme geldiğinde korudu kolladı. "Ne istiyorsunuz şu garipten?" diyerek arka çıktı. Az mı sıcak çorbasını içtim kışın soğuktan tir tir titrediğim akşamlarda. Etrafından bana uygun kazak, hırka, mintan ne toplasa gizliden gizliye verirdi. O da baktı böyle nereye kadar, gitti muhtarla konuştu. Beni semtteki ucuz bir otelin odasına yerleştirdiler.

"Parasını da ben öderim," dedi. Gerçi odada tek kalmıyordum. Dört kişi paylaşıyorduk ama buna da şükür. Herkes kafasına estiğı saatte girer çıkardı odaya. Bir ara ismini kimsenin bilmediğı sincap lâkaplı tıfıl bir herif kaldı. Kıyak yapar, bazı bazı ot getirir, odada cigara sarardık. İçmek istemesem de bedava olunca dayanamaz, fırsattır deyip birkaç nefes çekerdim. Nereden bulur bilmezdik ama Allah'ı var malı temizdi. Acayip kafa yapardı. Odanın içinde dumandan göz gözü görmezdi. Kimin umurunda? Öyle bir uyku çekerdik ki o gecelerde, sabaha kadar onca osuruğun ne sesini işitir, ne de kokusunu alırdık.

Kendisinin bana anlatmışlığı yoktu, kahvede konuşurlarken duymuştum. Elleri öpülesi kadının hâli vakti yerindeymiş. Kocası emekli albaymış. Benim yolum buraya düşmeden çok önce vefat etmiş. Oturduğu daireden başka iki dairesi daha varmış. Kiraları aybaşında bankadan çekermiş. Bir de beyinden kalma emekli maaşı. 'Tuzu kuru' diyorlardı onun için. Altınları da olduğu söyleniyor, evinde saklarmış. Çoluğu çocuğu da yok. Hatta ara ara kahvede bana da, "Ulan it, bu kocakarı seni niye böyle koruyor, geceleri gizli gizli evine gidip oynuyor musun?" diye takılırlardı. Allahsızlar, kitapsızlar. Kadın seksenini devirmiş. Evine giderim ama niye gizli gizli olsun ki? Alenen gündüz gözü ile giderim. Hâl hatır sorarım. Bir şeye ihtiyacı var mı? Varsa hemen bulup buluşturup getirmek isterim.

Ah! Ah! Ne geldiyse başıma yine böyle günlerden birinde geldi zaten. Ayağı kırılıysaydı da gitmez olaydım. Dört gün olmuştu kapısını tıklatmadığım. Biliyordum akli fikri bendeydi. Ne yapardım, ne ederdim? O gün de uğramasaydım gördüğü yerde beni

paylardı artık. Bıkkınlık değil, biraz ihmalkârlık işte benimkisi. O sabah otelden çıkıp kahveye uğradım. Bir çay içip iki de poğaçaya yedim. İki saat kadar miskinlik yapıp, artık uyanmıştır diyerek öğlene doğru evine gittim. Kapıyı açıp beni karşısında görünce nasıl mutlu oldu, nasıl? Yüzünde gülücükler. Kırış kırış yanakları pembeleşti. Buyur etti, içeri girdim. Hoşbeş sohbetten sonra tam kalkacaktım,

Emanet Hanım teyze, "Şu musluğa bir bakıver, şıp şıp su damlatıyor, senin elinden gelir," dedi. Mutfağa geçtim. Bir bakışta anladım.

"Geliyorum hemen," dedim. Bir koşu nalbura gidip yeni conta aldım. Evine döndüm. "Tornavidan var mı?" diye sordum, yokmuş. "Bari sivri uçlu bir bıçak ver de, sökeyim şunu," dedim. Birlikte mutfağa girdik. Çekmecedan tahta saplı, sivri mi sivri uçlu, bayağı da keskin bir bıçak çıkarıp verdi, "Dikkat et bir taraflarını kesme!" diye de tembihledi. Vakit öğlen olmuştu. Güneş tam tepede, mutfağın penceresinden içeri vuruyordu. Vidaları sökmeye uğraşıyordum. Emanet Hanım teyze salona geçerken arkasından baktım. Kuş kadardı. Hafif kamburu çıkmıştı. Adımlarını yere sürte sürte yürüyordu. Nedense güldüm. Bu küçük kadının böylesine varlıklı olması şaşılacak şeydi doğrusu. Altınlarını evin hangi köşesinde saklıyordu acaba? Güneş ışığı bıçağın metaline vurdu, oradan da gelip gözlerime. Bir an için bir perde indi sanki, gözlerim karardı.

İki gün geçti. Otelde uyuyordum. Odanın kapısı bir tekme ile kırıldı. Aldılar beni. Kelepçelediler. Her iki koluma da birer polis girdi. Otelde çıktığımda bütün mahallelinin toplandığını gördüm. Kimi öfkeli, kimi aval aval bana bakıyordu. Kalabalığın arasından "Niye yaptın ulan it!" diye bir ses duydum. "Ne yaptım ki!" diye bağıracakım sırada polislerden biri ağzımı kapattı. Eliyle başımı sertçe eğip, karga tulumba beni ekip otosuna bindirdi.

Burak Cem Salay

1988 yılında Bursa'da doğdu. Halen Marmara Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde lisans eğitimine devam etmekte.

İç Çatışma

Adım okunuyor iki kez. Önüme eğik olan başımı kaldırıp sese doğru çeviriyorum. Şivesi bozuk esmer bir çocuğun Atatürk büstünün önünde esas duruşta durmuş; elindeki titrek, buruşuk, tıpkı sabah yaptığım yatağım kadar dağınık kâğıda bakmakla meşgul olduğunu fark ediyorum. Bir omzu diğerine orantısız V yakalı haki kazağın içinde boynu olduğundan çok daha uzun gözüküyor. Dikkatlice bakıyorum. Onu daha önce hiç görmediğim kanısına varıyorum. Gerçi burada herkes birbirine o kadar benziyor ki, bazılarını karıştırdığım oluyor. Gözlerimi dikeyim beni arayan gözlere doğru. Adımı okumayı bitirir bitirmez kafasını dimdik kaldırıyor. Şimşek gözleriyle beni buluyor, cevap için. Birkaç saniyede sırlıklam terlemişim. Beklediğim şey ise tek bir cevap.

“1. Ordu, 2. Kolordu, 95’inci Zırhlı Tugay, Eken Kışlası, Tekirdağ.”

Kulaklarım çınlıyor duyduğum sesle, tüylerim diken diken oluyor. Yasak oluşu umrumda değil, kamuflejin düğmelerini açıyorum. Bir süre bilincimin yerine gelmesini bekliyorum. Ellerim titrerken bir yandan da nasıl terliyorum, anlatamam.

Cevap doğru.

Huzursuzluktan uzağa, Tekirdağ’a gidiyorum. Tunceli Hozat’ta acemi birliğini bitirene kadar istisnasız her gece yalnız ve yalnız bunun için dua etmişim. Ne kaç tane dua bilip bilmemem önemliydi ne de kaçının kabul olup olmayacağı. Sonuçları elimde olmayan tek değişken vardı ve hiç çarem yoktu.

İnsanı öldürebilecek iki şey vardı ve ne tuhaftır ki birincisine katil, ikincisine tanrı diyorduk.

Doğunun hiç bilmediğim bir ilinde şehit olmak, ismini cismini bilmediğim bir düşmanla savaşırken ölmek eğer korkmaksa, bundan korkmuştum, gerçekten. Yaşamak en temel hakkım olduğu için değil, bunu yaparken hiçbir amacım olmadığı içindi. Askerlik yaparken sizi öldürebilecek şey bir mermi değildir. Aksine, o sadece yüceltir, tabutunuza bayrak sarar, elinde mendille arkanızdan hıçkırma hıçkırma ağlar ya da yıllar sonra unutulmamanız için adınıza bir hayrat yapar. Asıl ölüm ise vatani görev adı altında hiçbir amacınızın olmadığını anlamanızdır. İşte ben son bir ay içinde bunu fark etmişim. Yapmakta olduğum işin açıkçası hayatımın akışıyla hiçbir alakası yoktu. Alakası olmadığı gibi, beni sürekli değiştiriyordu, uçlara sürüklüyordu, sorgulatıyordu. Bense bundan uzaklaşmak istiyordum. Sürekli sorular soran birinin huzurlu olduğunu nadiren görürsünüz. Huzursuzdum, bir aylık acemi birliğinde yaşadıklarımı unutmak ve uyumak istiyordum, sürekli uyumak.

Hayatımız boyunca, eğer bahsi geçen konu ölümle yüzleşmekse, ne kadar cesur ya da korkak biri olduğumuz artık bizim derdimiz olmaktan çıkıyordu. Buna başkaları karar verirken bizler tek bir şey için savaşıyorduk, akşam evlerimize dönüp sıcak yatağımızda tekrar mışıl mışıl uyuyabilmek için.

Tekirdağ’a gitmeden önce on gün izin veriliyor, eve dönüyorum. Yaşadıklarım bir türlü aklımdan çıkmıyor, yapamıyorum. Yatıyorum, uyuyamıyorum. Tek yaptığım şey, zihnimdeki o anı tekrar tekrar, defalarca yaşamak oluyor.

Bir ay önce

Gittiğim yerde önce saçlarım kesiliyor. Sonra kıyafetlerimi teslim ediyorum. Beni o an mantık dışına çıkmamaya teşvik eden tek şey yalnız olmayışım. Önümde ve arkamda tanımadığım bin bir türlü insan yapmakta olduklarımı harfiyen taklit ediyor. Elime havlu, bir kalıp sabun ve istihkak iç çamaşırı veriliyor. Önüme bir çift terlik koyuluyor, duşa giriyorum, beş dakika vaktim var, zamanla ilk o an tanışıyorum. Duştan çıktığımda istihkak vermeye devam ediyorlar. Hiç de filmlerde görmeye alışkın olduğum sahneler gibi değil, şanslıysam yeni, değilsem terhis olmuş birinin teslim ettiği yıkanmış fakat ütülenmemiş giysileri alacağım. Botlarım, mataram, şapkam derken koğuşum gösteriliyor. Dağınık yataklar ve üzerlerinde katlanmış çarşaflar var. Zaman yavaş ve hafızam bulanık. İlk bir aydan aklıma ilk gün geliyor, ilk günden de o sabun kokusu. Her yerin, her şeyin, girerken elime verilen kalıp sabun koktuğu bilincime yerleşiyor. Ve o sabun kokusunu benimsediğim kadar buraya ait oluyorum.

Birkaç gün içinde tüfeklerimiz veriliyor, askerliğin en güzel anılarından biri. Esas duruşta duruyorum, hep beraber tüfeklerle ilgili talimatları dinliyoruz, uzadıkça uzuyor komutanın konuşması. Elimdeki piyade tüfeğini o kadar çok merak ediyorum ki, heyecanımdan koşarak koğuşa kaçmam an meselesi. Konuşma bitiyor, etrafımdaki herkes kendisine hediye paketi verilmiş gibi, olduğu yere oturuyor ve elindeki paketin içinde ne olduğunu anlamaya çalışıyor. Biraz çocuksu buluyorum bu merakı, ta ki ilk kez ateş edene dek. O zaman anlıyorum elimdeki demir yığınının ciddiyetini. Atıştan sonra sağ omzum o kadar ağrıyor ki, çok sert bir şut isabet etmiş gibi, üstüne üstlük burnumun üstünde amele kesiği oluşuyor. Cebimden çıkardığım mendille siliyorum sızan kanı. Astsubay beni görünce gülümsüyor; "Merak etme," diyor, "ilk seferinde herkese olur." Akşam bakınıyorum, herkese olmamış tabii, ama istisnasız herkesin suratında o hediye paketinin mutluluğunu görebiliyorum.

Önce kendi koğuşumdakilerle biraz muhabbet etmeye başlıyorum. Zamanın yavaşlığı ve hafızamın bulanıklığı yanı başımdaki her adam yerine günlük hayatta tanıdığım birini koyuyor, ben de bundan memnun kalıyorum açıkçası. Her şeye kahkahalarla gülebilecek kadar yakın oluyoruz kısa zamanda. Mesela, aşırı ciddi komutanlar, en nefret ettiğim şey. Sürünerek başlayıp aynı şekilde biten eğitimler, yorucu fakat bitirmesi çok keyifli, özellikle deriden diken temizleme kısmında herkes çıkardığı dikenleri birbirine fırlatmakla meşgul oluyor. Uygun adım yürüyemeyenler, hâlâ böyle insanlar var, ciddiğim. Tüfeğini düşürenler, ceza almasalar da aşağılanıyorlar, kırmızı suratlar görmek, paha biçilemez. Yanlış tekmil verenler, bir insan adını ve soyadını nasıl yüksek sesle söyleyemez, anlayamıyorum. Nöbette uyumaktan ceza alanlar, ki ben de bir kere yakalanıyorum ve ceza alıyorum, çarşı iznim iptal. Yağmurlu günlerde tuvalette sigara içenler, oradaydım. Bunlar gibi bir sürü şey oluyor her seferinde ve bu kadar gerçeğin arasında kendimi bir türlü inandıramadığım tek şey, ömrümde hiçbir şeye oradaki kadar çok gülmediğim oluyor. Mantıksızlık içinde can vermekte olan psikolojim kendine yepyeni bir yöntem geliştiriyor. Sürekli mutluluk pompalıyor vücudum, kafam o kadar güzel ki.

Geceleri ışıklar kapanır kapanmaz hikâyeler anlatılmaya başlanıyor. Şehir efsaneleri, aile problemleri, komutanların gizli bilgileri, nöbet şikâyetleri derken en son dışarıyla ilgili "iyi dilek ve temenniler" hakkında küfrediliyor yatmadan önce ve uyuyorum, herkes

gibi. Sanılanın aksine, koğuştaki uykunuz, hiç tahmin edemeyeceğiniz kadar huzurlu olur. Çatışma kâbusları falan görmezsiniz, ya da kötü bir haber almazsınız rüyanızda, derin uyursunuz ve uyanınca o güne kadar gerçekten iyi uykuyla tanışmamış olduğunuzu anlarsınız.

Ranzanın üst katında yatıyorum, alt katta da samimi arkadaşım Erdem var. Benim boylarımda, hafif topluca, tepesi seyrelmiş saçları dalgalı ama koğuştta en çok kepçe kulaklarını konuşuyoruz. Gerisini yataklarımızda yatarken karanlıkta ondan dinliyoruz: Manisalı, Dumlupınar Üniversitesi'nden mezun, maden mühendisi, iş bulamamış ve babasının yanında çalışıyor. Babası esnaf, avize sattıkları bir dükkânları var ve anladığım kadarıyla fazla maddi kaygıları yok. Erdem bunları anlatırken biraz çekindiği belli oluyor. Gündelik hayatında fazla sosyal biri olmadığını anlıyorum. Kulaklarına sataşırsanız bozuluyor, komik tepkiler veriyor ve ses tonundan anlıyorsunuz ki gerçekten kızıyor. Sonra özür diliyorsunuz, hemen barışıyor. Koğuştta sesi titreyerek ve bazen kekeleyerek kendi hikâyesini anlatıyor, ben sıkıntıdan patlıyorum ve dışarıdan vuran loş ışıktta yukarıdan kulağına kâğıt parçaları isabet ettirmeye çalışıyorum. Küfrediyor, özür diliyorum.

Apolet numaralarımızın yakınlığı sayesinde geceleri nöbetlerimiz aynı saatlere denk geliyor. Nöbetten nöbete değışiyor tabii, ama burada nöbet demek, iki veya daha fazla kişi için, muhabbet saati demek oluyor. Ben de bu nöbetlerde Erdem'e anılarını, düşüncelerini anlattırmaya bayılıyorum. Gece nöbete kalkıyoruz, sorular soruyorum ve başlıyor anlatmaya. Sonra hiç beklemediği ve üzerine düşünmediği ya da söylediği şeyleri bertaraf eden sorularla üzerine gidiyorum. Kafası karışıyor, kızıyor, bazen küsüyor, ama nasıl eğlendiğimi bir ben biliyorum.

Bu gece nöbette onu biraz keyifsiz görüyorum. Sevgilisinden bahsediyor. Askere giderken arkada birini bırakma kavramına şaşıyorum tekrar. İnsanların bu kadar büyük güven sorunlarını bu kadar kolay aşabilmeleri beni hep şaşırtmıştır. Anlatıyor, ayrılmışlar. "Dert etme," diyorum, "yakında barışırsınız." Bazıları yalnız kalmaktan korkar, hep bir sevgilileri olsun ister. Bazıları da tutsak olmaktan korkar ve yalnız kalmak ister. Erdem'in birinci gruptan olduğunu anlıyorum. Birinci grup, çabuk barışma yanlısıdır, çaba gösterir, uzun ilişki sever. Bu yüzden tekrarlıyorum: "Yakında düzelir her şey." Bana bakıyor ve "Düzelmez kardeşim." diyor. Sebebini soruyorum. "Ben buraya gelir gelmez," diyor, "nişanlanmış."

O susunca üstüne gitmemeye karar veriyorum, belli ki sessiz kalmak istiyor, anlıyorum. Küçük demir kulübede yan yanayız. Önümüzdeki sehpadan bozma masanın üzerinde nöbet defteri duruyor, isminin olduğu yeri bulup imzalıyorum. Kolumdaki saate bakıyorum, kronometresiyle oynuyorum biraz, zaman geçmiyor. Erdem gözlerini uzağı dikmiş, tüfeğini nizami bir şekilde tutuyor. Tüfeğıme gözüm kayıyor, zamanla ne kadar alıştığımı fark ediyorum. Bir şoförün aracından farksız ya da aşçının bıçağı gibi, normalleşiyor, zamana karışıyor. Askısını omzumdan çıkarıp masaya yatırıyorum çünkü omzumdayken gittikçe ağırlaşıyor. Emniyete alıp şarjörü çıkararak cebime koyuyorum. Seri numarasını aklımdan geçiriyorum tekrar, ezberlemek zorunda olduğumu hatırlıyorum. Ezberlemiş olduğumu fark ediyorum, 905789, kontrol ediyorum.

Cevap doğru.

Nöbetin bitmesine bir saat on sekiz dakika yirmi üç saniye kaldığını hesaplarken

Erdem'e bakıyorum, başını önüne eğmiş. "Git yat," diyorum "ben idare ederim." Biraz düşünüyor, "Hadi." diyorum, "Sağ ol." diyor. Ayakta dikilmiş bana bakıyor ısrarla, bir süre duruyor. Sesimi çıkarmıyorum. Bana bir şey söyleyeceği hissine kapılıyorum, hiçbir şey demiyor. Dönüyor arkasını, ben de önüme dönüp nöbeti nizami bir şekilde tutmaya karar vererek uzaktaki karanlığa doğru çaresiz bakışlar atıyorum. Arkamda uzaklaşmakta olan Erdem'in ayak sesi kesiliyor bir anda. Sadece namluya sürülen merminin sesini duyuyorum.

Ve patlıyor.

Arkama dönemiyorum bile. Kulaklarım çınlıyor duyduğum sesle, tüylerim diken diken oluyor. Yasak oluşu umrumda değil, kamuflajın düğmelerini açıyorum. Bir süre bilincimin yerine gelmesini bekliyorum. Ellerim titrerken bir yandan da nasıl terliyorum, anlatamam.

*

Ranzanın alt katına yeni biri geliyor, konuşmuyorum, yatağını yaparken görüyorum ve sinirlenip koğuştan çıkıyorum. Birkaç gündür, gerçekten, çıldırmamak için normal davranıyorum ve delirmek istemediğim için etrafımdakileri taklit ediyorum. Ama yapmam gereken bir şey var, hatırlıyorum. Ertesi gün birlik komutanının yanına çıkıyorum, duruşmanın görüleceği gün özel izinle askeri mahkemeye gönderilmek için izin istiyorum, çünkü onu en iyi tanıyan kişi olduğumu söylüyorum ve izin alıyorum.

*

Uzun süre ayakta bekliyorum. Mahkemenin koridorlarında volta atmaktan ve koşturan rütbelilerden hiç olmadığı kadar bunalıyorum. Hiçbir şeyle yüzleşmeden çekip gitmeyi düşünürken koridora biri çıkıyor.

Adım okunuyor iki kez. Önüme eğik olan başımı kaldırıp sese doğru çeviriyorum. Şivesi bozuk esmer bir mübaşirin beni çağırdığını duyuyorum.

Salonda, Atatürk portresinin altında oturmakta olan hâkimin, önündeki titrek, buruşuk, tıpkı yeni toparladığım hayatım kadar dağınık kâğıtlara bakmakla meşgul olduğunu fark ediyorum. Kalın çerçeveli gözlüklerini hafifçe burnundan aşağı kaydırmış. Sağ eliyle kâğıtları karıştırırken, sol eliyle de çerçeveden tutuyor. Dikkatlice bakıyorum, onu daha önce bir yerlerde gördüğüm kanısına varıyorum. Gerçi dışarıda herkes o kadar farklı ki, birbirlerine karıştırmama mahal yok. Gözlerimi kaçıyorum. Kâğıdı okumayı bitirir bitirmez kafasını dimdik kaldırıyor, yorgun gözleriyle salonu süzüyor, cevap için. Birkaç saniyede sırlıklam terlemişim. Beklediğim şey ise tek bir cevap.

"Erdem Çoban," diyor, "eğitim zayiati."

Soru yanlış.

Ahmet Göksel Uuer

1988 yılında Bursa'da doğdu. Lisans eğitimini Ankara'da tamamladı. Konya'da yaşamakta ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde araştırma görevliliği yapmaktadır. altZine'de yayınlanmış bir öyküsü bulunmakta, öykü ve roman çalışmaları devam etmektedir.

Penceredeki Adam

Pembe ve açık pembe olmak üzere iki farklı renkte boyanmış bir apartman. Giriş katındaki bir dairenin penceresi. Önündeki ufak bahçeye bakıyor. İhtimaldir ki, müteahhit tarafından 'Bahçeli bir apartman yaptık geçen Libya Caddesi'nde...' gibi bol hava atmalı bir cümleyi kurmak için yapılmış. Bahçe demeye bin şahit, o bin adet şahide de inanabilmek için bir bin şahit daha ister. Pencerenin kollarına tutturulmuş bir perde. Böylece aşağı yukarı bir metre karelik dikdörtgen şeklinde bir alan açılmış, etrafı izlemek için. Apartmanın önünde işlek bir ana cadde var. Dışarıyı izleme eylemi için seçilebilecek mekânların Messi'si, Baba Ronaldo'su adeta... Pencerenin önünde bir koltuk olmasa gerek, ki hemen yanındaki bir sandalyenin üzerinde oturabiliyor bu amca. Genellikle sigara içiyor. Uzun Maltepe içtiğini düşünüyorum. Yanında da bir sehpa olduğunu, üzerinde çay bardağı, şekerlik, çakmak, kül tablası ve sigara paketinin yaşamını sürdürdüğünü hayal ediyorum. Televizyon sürekli açık... Ama amca sırtı dönük oturuyor. Dolayısıyla hangi programın izlendiğini (ya da işitildiğini mi demeliyim?) dışarıdan görebiliyorsunuz. Bir anlamda önünde duran, perdelerin tutturulmasıyla oluşturulmuş bir metre karelik ekranını, arkasındakine tercih ediyor. Diğerinin sadece sesiyle yetiniyor.

Her gün karşılaşma ihtimalim var amcayla. Okuluma giden yol burası. Günde iki kere önünden geçtiğimi varsayarsak, en az bir kere kesin görüyorum onu. Gerçi hep, hayatım boyunca sadece bir kere görmüşüm gibi geliyor. Zira baktığımda, çoğu zaman, perde aynı açıyla duruyor, sandalyesi milim kıpırdamıyor, üzerinde gri renkte pijamamsı bir şey bulunuyor ve de sigarasının hep dibi kalmış oluyor elinde. Bir fotoğraf gibi, sabitleşmiş... Gördüğüm bu sahneyi ben mi kafamda tasarlıyorum acaba? Bazen buna inanacak gibi oluyorum, ama neyse ki, televizyonun günden güne yansıttığı farklı görüntüler, bu "vatizdimetriks diyarı"na adım atmamı engelliyor.

Önceleri "Herhangi bir adam işte," diye düşünüyorum. Emekliliğin sıkıcılığından dolayı pencereden bakmakla vakit geçiriyordur muhtemelen. 70 yaşında var. Saçları oldukça seyrek, haydi açık açık kel diyelim. Sakalı yok. Renkli gözlü. Gözlükleri iki büyük dikdörtgen gibi. Aklıma üniversiteye hazırlanırken uğraştığım geometri soruları geliyor. İlk günler amcanın alnından çenesine doğru dik indiriyorum. İkizkenar üçgenler, teğet geçen daireler oluşturuyorum kafamda. ÖSS Geometri kitabının sayfasını her geçen gün, adamın yüzünde çeviriyorum sanki. Sonra alışıyorum gözlüğüne. Amca oldukça zayıf. Hani kaburgamız ile boğazımızın kesiştiği noktadan başlayan, ince, uzun, kıkırdakımsı, garip bir kas, kulak arkamıza kadar çıkar. İşte bu kasın varlığını ben, onun sayesinde anımsadım desem? Amcanın çelimsizliğine bir de cildinin sarkıklığı eklenince, o tuhaf kasın, iki kıtayı birbirine kenetleyen boğaz köprüleri gibi, kaburga ile kafatasını birbirine bağlama işlevini, nasıl başarıyla yerine getirdiği, net bir şekilde anlaşılabilir.

Gözlerim hep birilerini arıyor içeride. Ondan başka birini. Karısını mesela. Ya da çocuklarını, torunlarını... Komşusu da olur, belki de kedisi... Ancak buradan bakıldığında, içerisi oldukça karanlık gözüküyor. Ekran ışığı da aydınlatmasa odayı, amcanın çok gizli bir tünelin bekçiliğini yapıp hayatını idame ettirecek parayı kazandığına kanaat getirmem,

išten bile değil. Karısının ölmüş olabileceğini akla yakın buluyorum. Yoksa neden bütün gün pencerenin önünde otursun ki? Karısıyla gezer, sohbet eder, ya da bir gün de onunla beraber görürüm onu, her zamanki yerinde. Ancak hep tek başına. Böyle düşününce içim burkuluyor. Umarım çocukları vardır yakın bir yerlerde, ya da akrabaları... Hele hele torunları varsa demeyin keyfine. Şu bahçeden bozma yere çıkarlar. Bir de yaz ise, yere bir şeyler serip, oyunlar oynarlar hatta. Kızı ya da gelini gelip yemeğini yapıyordur fazladan. Yok yok, illa ki birileri vardır.

Günler geçiyor. Kar yağmaya başladı Ankara'ya. Ben ise birkaç keredir okula gitmiyorum. Gittiğimde ise çoğunlukla yürümüyorum. Bu sıralarda aklıma düşüyor. Telaşlanıyorum. Sonraki günler önünden geçince, amca ile ilgili her şeyin aynı olduğunu, üzülen mi şaşırarak mı normal karşılayarak mı bilmem, görüyorum. Aynı dediysem o kadar da değil aslında, 'pijamamsı gri' çıkmış ve yerini 'kazağımsı mavi'ye bırakmış. Perdelerin rengini daha da fazla karartma ödülü ise, ünlü yapımcı ve yönetmen Uzun Maltepe'ye verilmiş. Ödül konuşmasında "Benim gri ve çileli perdem," diye sesleniyor Sayın Maltepe. Amcanın da bir adı olsa gerek. Sahi... Hiç bunu düşünmemiştim. Ne olabilir ki?

Sömestirden sonra, okuldan arkadaşlar yeni bir eve taşınıyorlar. Amcanın karşı kaldırımında, caddenin diğer yüzünde, biraz çaprazda kalan apartmana... Pek sevmiyorum bu tayfayı. Ancak yeni evleri bizimkine yakın. Dolayısıyla komşu sayılırız. Haftanın belli günleri gidip, başka şeylerle vakit öldürecekime, koltuğa oturup amca'yı seyredabiliyorum. Genellikle, yaklaşık üç saat boyunca pencere önünde durup, yarım saatliğine içeri gitme gibi bir alışkanlığı var. Bu yarım saat içerisinde tuvalete gittiğini, gelininin yaptığı yemekleri ısıtıp yediğini hayal ediyorum. Geceleri odası hâlâ karanlık ve dışarıya bakmaya devam ediyor. Saat dokuza ona kadar...

Arkadaşlara sordum. "Sizce adı nedir," diye. Pek önemsemediler. "Ne bilelim la!" dediler. Israr edince, bir tanesi "Abdülmuttalip," dedi. Dalga geçmemesini söyledim. "Niye bozuldun oğlum? Peygamberimizin dedesinin ismi, mübarek bir isim işte," dedi. İnsanın aklına hemen o isim mi gelirmiş? Belli ki alay ediyor. Ben ise hâlâ bulamıyorum. Aklımda birkaç şey var ama...

İçeriye girdiği yarım saat boyunca yaptığı şeylerden birini atladım sanırım. Çay demliyor! Her gün 2 – 3 demlik çay içiyor. Çayı demlerken dakika tutuyor. Aynı zamanda ocağın ateşini hep aynı düzeyde açıyor. Demliğe çayı hep aynı ölçüyle koyduğunu söylememe gerek yoktur sanırım. Çayı da aynı marka... Belki eski tanıdıklarından biri Rize'de oturuyor. Ona kaliteli çay gönderiyor. Arada telefonla konuşuyorlar. Rize'de ve Ankara'da hayatın nasıl olduğundan, havaların durumundan ve en uzun süreliğine de bedenlerinin son zamanlarda yaşadığı akıl almaz değişimlerden dem vuruyorlar.

Nasıl bir sesi var acaba? Bu kadar çok sigara içtiğini göz önüne getirince, ses tellerinin inisiyatif alarak Tatlıses'e bağlayıp, o eski hallerinden eser kalmadığını haykıracağını düşünüyorum. Ama kalın mı yoksa ince bir sesi mi var Fevzi Amca'nın? Ben kalın olduğunu tahmin ediyorum. Artık diyaframından çıkan hava, ses tellerinden geçerken düzenli bir yapıyla karşılaşmıyor. Kevgire dönmüş boğazında, krakergibi parçalanıyor sesi. İçine bozuk bir radyo kaçmış gibi cızırdıyor.

Bahar geldi artık. Amca pencereyi açmaya başlamış. Artık gidip konuşmalıyım diye

düşünüyorum. Ancak ne diyebilirim ki? "Merhabalar aylardır evinizin önünden geçiyorum ve sizi görüyorum da, tanışmak istedim." Amma saçma olur..Ya arkadaşların dairesinden onu izlediğimin farkındaysa? Çok utanıyorum kendimden. Ama ben sadece okuluna, evine, evinin yakınındaki arkadaşlarını ziyarete giden bir insanım. Aksini kim kanıtlayabilir ki?

Televizyonun hemen yanında duvara bir resim asılmış. Bu yeni bir gelişme. Bir göl resmi. Akşam güneşi batmakta. Ya da sabah güneşi doğuyor, tam kestiremiyorum. Güneş bir tane olmasına rağmen, birkaç çeşidini çıkarmışız. Ne tuhaf değil mi? Burası memleketi herhalde. Gölün Türkiye'de olduğundan emin olamıyorum. Ancak bir sonraki gün, fotoğraf karesinde bir caminin de bulunduğunu fark ediyorum. Etrafımızda gördüklerimize çok benzer. İznik Gölü mü orası acaba? Çok sevinirim şayet memleketi Bursa'ysa. Ankaragücü'mün kardeş takımındandır, Bursaspor'u tutuyordur belki. Ya da Beyşehir Gölü'dür. O zaman da sevinirim gerçi. Memleketine daha yakın bir yerde oturuyor, sık sık gidiyordur. Akrabalar da gelir hem değil mi? Sık sık...

Bursa'da mı doğmuştur gerçekten? Deplasmana gitmişim oraya iki kere. Gerçi deplasman da sayılmaz ya... Ne iş yapıyordu peki emeklilikten önce?Karısı neden öldü acaba? Bu evde, o odada mı öldü peki? Kaç yaşında evlenmişti karısıyla, memlekette mi tanıştılar? Koltukta oturuyorken birden dönüp bizimkilere soruyorum.

"Aşağı insem, kuru pastada alsam şu pastaneden, kapısını çalıp tanışsam mı sizce, ne dersiniz?"

"Ağbi seviyorsan git konuş bence." diyor. Embesil...

Çakmağımın gazı bitmiş herhalde, yanmıyor. Tam bakkala girip yenisini alacakken, yüzüme bir gülümseme geliveriyor. Bundan güzel bahane mi olur? Yürüyorum. Eve yaklaştıkça içim kıpır kıpır oluyor. Pencereyi görüyorum, açık. Perdeler de tutturulmuş vaziyette. Adım adım yaklaştıkça, Fevzi Amca'yı göremiyorum. Pencerenin yanında duruyorum. Odaya daha da yakından bakabilme fırsatı elde ediyorum böylece. Mutfakta olmalı. Oğlu ve gelini çat kapı gelmiş olabilir. Gerçi sesleri de gelmiyor. Bir koltuk ve bir sandık görüyorum odada fazladan.Nerede yatıyorlar misafirler geldiğinde? O, evin salonunu ve bunun haricindeki iki odasını kullanmıyordur normalde. Bir oda ebeveynlere, bir oda da torunlara... Kışın peteklerini de açmıyor. Bayağı bir tasarruf yapıyor bundan. Neyse, çakmağı sehpanın üzerinden zor da olsa yetişip alıyorum. Sigaramı yaktıktan sonra, sehpaye değil, pervaza geri koyuyorum. Sonradan çakmağı orada görünce, nasıl da işkillenmiştir ama!

Haftasonu Beşiktaş maçı var, Ankara'ya geliyor. Büyük takımlar gelmeyince artıktribünde olmak istemiyor canım. Forma ve atkımı kuşanıp giderken beni görüyor. Şöyle bir kıpırdıyor. Çenesini hafifçe yukarı kaldırıp gözlerini bana diyor. Ne de olsa kardeş takımlardanız. Rahat ol, alacağız inşallah maçı. Beraber de gidebiliriz aslında bir gün stada. Maç bitiyor. 3 – 1 mağlup oluyoruz. Beşiktaş şampiyonluğa iyice yaklaşıyor. Bizim golü Iglesias atıyor. Dönüş yolundayım, canım sıkkın. Fevzi Amca'nın eve yaklaştıkça, oturup dertleşmeye ihtiyacım varmış gibi hissediyorum. Ne olacak bu Ankaragücü'nün hali?Benim gibiler tribünden elini ayağını çekerse olacağı budur. Onu görüyorum. Dudaklarımı büzştürerek geçmek üzereyim ki, güldüğünü fark ediyorum. Ama gülümsemiyor. Yani ağzını yayararak, alay edermiş gibi... Dünyanın bütün sisli hüznelerini, gözlerindeki zıpçıktı parıltıyla dağıtırmış gibi sırtıyor. Sırtıyor evet, doğru

kelime bu, hem de en sinir bozucu olanından sırtıyor.Kahvede batacak oynanıyor ve karşı ekiple dalga geçer gibi, ortağına her el, kozları açıp duruyor sanki... Aramızdaki gizli anlaşmayı bozuyoruz ve doğrudan iletişime geçiyoruz birbirimizle ilk defa. Kıl oluyorum, gıcık kapıyorum. Ah amca ah, Beşiktaşlısın değil mi? Bobo ilk golü eliyle attığında ve hakem fark etmediğinde, sen de pis pis sırttın değil mi?

Fevzi Amca bana gülünce, bütün gizem kayboldu sanki. Bugüne kadar işin diğer yönünü unutmuyum. Diğer yönü... Yani odanın içerisinden buranın nasıl gözüktüğü. Kim bilir neler düşünüyor benim hakkımda? Her gün buradan yürüyüş hızım, karşı çaprazdaki apartmana giriş çıkışlarım, giydiğim tişörtler, ayakkabılar... Okuduğum kitapların isimleri, hangi sigarayı içtiğim, memleketim... Birden derin bir kaygıya kapılıyorum. Ben onunla ilgili şeyler kuruyorsam, o da benim hakkımda kim bilir neler düşünmüş ve biriktirmiştir. Belki oradan geçenler hakkında bir günlük tutuyordur. Evet, o yarım saatlik içeri girme seanslarında kesin bir şeyler yazıyordu. Sonra da odasındaki sandığın içinde biriktiriyordu. Orada benimle alakalı, ama beni yansıtmayan bir biyografi durmakta. Yazılana göre belki gerizekâlinin tekiyim, sakallarım çok biçimsiz kesilmiş ve gözlerim galiba renkli. Aylardır önünden geçip bir kere başıyla selamlamaya kalkışmamış bir gencim. 'Her gün evimin önünde geçiyor. Göz aşinalığı denen bir şey var. Bir kez olsun selam verilmez mi hiç? Yeni nesil hep böyle. Vefasızlığın bu kadarı...' yazmıştır. Kesin!

Dünya'nın en büyük kazığını yemişim, en büyük satışı bana koymuşlar gibiyim. Tut ki, önde olduğu maçın son iki dakikasında iki gol yiyip, Şampiyonlar Ligi Finali'ni kaybeden Bayern Münih taraftarıyım. O kadar da seviyordum seni. Kuru pasta alacaktım bir gün, kapına gelecektim. Koskoca bir demlik çayı ve küllükler dolusu sigarayı içerken, İznik Gölü'nün kenarında geçen çocukluk günlerinden bahsedecektik. Balık tutmanın inceliklerini öğretecektin bana. En çok da darbenin olduğu günde insanların ne yaptığını merak ederim. Bir de sana soracaktım. Senin de çok süslü bir hikâyen hazır olacaktı. Bursaspor'un Türkiye Kupası'nı almasından bahsedecektik. Torunların gelecekti, beni tanıştıracaktın. Oyuna dalacaktım onlarla, o bahçeden bozma alanda.Geç olmuştu, yatıya kalacaktım o gece. Fazla odalardan birini bana verecektin. Birinde ben, diğerinde torunlar, ötekisi de senin zaten. Dünyanın en mutlu insanı olacaktın. Uyanıp kahvaltı edecektik. Yaz tatillerinde gittiğin memleketin İznik'e davet edecektin beni. Sonra da Rize'deki arkadaşının gönderdiği çaydan bir paket verip uğurlayacaktın. Ama sen ne yaptın? Vefasızım biriyim, öyle mi?

Haa, unuttuyordum. Üstüne üstlük de Beşiktaşlısın. Doğru söyle, Bobo'nun golünde de pis pis sırttın değil mi?

Yaz tatili uzun süre sonra ilk defa bu kadar zamanında geliyor. Yazlığa gidiyoruz ailemle. Yaşadığım kızgınlık geçecek gibi değil, ama uzaklaşmak hep iyi gelir derler ya... Ancak hiç bir zaman tam olarak uzaklaşmıyor insan. Kafasının başka şeylerle dolmasını bekliyor bilinçsizce. Önceleri bunun kolay olacağını düşünüyorum. Fakat yanından geçtiğim her yaşlı adam, yaptığım her futbol muhabbeti bana onu hatırlatmaya başlıyor. Yayvan ağzıyla gülüşü aklıma geliyor.

Ben de ona aynı şeyi yapmıştım. Ama hiç kötü düşünmedim. Peki o, neden benim hakkımda kötü düşünsün kizaten? Öyle sıradan biri işte... Sıradan mı hakikaten? Bütün uçları, o evin bahçeden bozma alanına çıkan bir tünel inşa etmişim kendi kendime, hiç de

fark etmeden. İşte o amcanın bekçiliğini yaptığını düşündüğüm tünel de buymuş demek. Bundan kurtulmak gerektiğini hissediyorum. Düşüncelerimi temizlemek için, onun benim hakkımda, gerçekten ne düşündüğünü duymak zorunda olduğuma karar veriyorum. Gerçekten o sandığın içinde bir şeyler varsa da, kelime kelime okumak istiyorum. Yoksa rahat edemeyeceğim.

Temmuz sonu sıcaklarında, soluğu Ankara'da alıyorum. Yeni yanmış derim, şehirde sırtıyor. Eve doğru adım adım ilerliyorum. Her şeyi aklımda bir bir sıraya sokuyorum. Pastane, zil, koltuk, çay, sigara, sandık ve uzun bir konuşma... Kuru pastamı alıp eve yaklaşıyorum. Kalbim oldukça hızlı atıyor. Dilim damağım kuruyor. Pencereleri görüyorum ama perdeler tutturulmamış. Hatta perde yok. İçeri bakıyorum camdan, eşyalar yok. Yan odanın camına yapıştırılmış sarı renkli bir kâğıt dikkatimi çekiyor. Yaklaşıyorum:

Ömür Emlak'tan

2+1

Satılık Daire

yazıyor.

Kalakalıyorum.

İdrak etmek ile şoka girmek arasında o daracık çizgide dolaşırken, dilim, bu karmaşık anı anlamlandıramayarak tökezliyor ve:

"Ama bu ev, 3+1 değil miydi?" deyiveriyor.

Umut Yıldırım

1979 yılında İstanbul'da doğdu. 2005 yılında, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden mezun oldu. 2003 yılında, katılımcılarını bir deneme yarışması sonucuyla seçen, Kaçak Yayın Dergisi'nin "Yaratıcı Yazarlık" seminerlerine devam etti. Kurucularından olduğu Kara Kutu Fanzin, Korsan Kültür ve Aylak Öykü dergilerinde öyküleri, şiirleri, denemeleri ve fotoğraflarıyla yer aldı. Bunların dışında Kül öykü ve Sıcak Nal dergilerinde öyküleri yayımlandı. Yaklaşık on yıldır grafik tasarımcılık yapıyor. İstanbul'da yaşıyor.

Kaçık Metin

Uyandığım da ev sessizdi. Annem sabahtan çıkmıştı belli.

İçerde, duvarlarda, yere yığılmış çiçekli, beyaz çarşafın üzerinde tatlı bir sarılık vardı. Işık, kutsal bir yapının içine doğmuştu sanki. Aşağıya baktım, vücuduma. Kıçımındaki çizgili donla pek kutsal görünmüyordum. Donumdan sonra diz kapağıma ve ister istemez, doğuştan sakat olan ayağıma baktım. Onu vücudumun en değerli parçası haline getirmiştım zamanla. Evle bir bağım vardı. O da benim gibiydi. Salonu, mutfağı yatak odasını ışıktan mahrum bırakan bahçe duvarları onu yaralıyordu. Ama direniyordu benim gibi, her şey olağanmış gibi davranıyordu belki de.

Akşama doğru annem müjdeyi verdi! İş bulmuş bana, tahsilatçı olacaktım. Hayatımda ilk kez çalışacaktım. Şaşırmıştım. "Değişiklik olsun, Metin şu evden biraz dışarı çıksın, uzaklaşsın. Çıksın şu CD ve kitap yığınının arasından." Ne saçma!

Birkaç gün sonra köhne, küçük ev eşyası, dantelli örtüler, perdeler ve öte-beri satan çeyiz dükkânının bulunduğu nem kokulu, ışığı yanmayan hanın önündeydik annemle. Üçüncü katta, ahşap kapılı birçok odadan en karanlık köşede olanlarından birine girdik. Annem beni adamla tanıştırmaz eşyaları incelemeye, kimilerine abartılı "ooo"lar çekmeye, "babana söyleyelim de alsınlar"a başladı.

Patron kocaman, kel kafasıyla karşımda Don Corleone gibi oturmuş, hiç konuşmadan bana bakıyordu.

Bir an, "Doğuştan mı?" diye patlattı. Ses sanki ondan değil de, zar zor ayakta duran raflara tıkkırılmış eşyalardan gelmişti.

"Ne doğuştan mı?" dedim. Kıpırdamıyordu. Galiba dudakları da kıpırdamamıştı o soruyu sorarken.

"Ayağın." dedi, yine aniden. Derin bir nefes aldım.

"Evet," dedim, "ya sizinki?" İlk kez fiziksel bir tepki verdi. Gözleri büyümüştü.

"Ne diyorsun evladım?" derken anneme baktı.

"Kellik," dedim, "doğuştan mı?" Öküzlük diyemedim. Çok sinirlendi, ama yine mimikler sınırlıydı. Başlamadan kovulmuşum.

Annem yol boyunca haşladı beni. Arada dili sürçüyor; "Ne güzel takımlardı onlar," gibi laflar ediyordu. Akşam babam haşlamayı tuzladı:

"Lan oğlum, baban da kel, baban da kel!"

"Baba," dedim, "kellerin kompleksi dünyayı gerdi."

"Hay senin babanın şarap çanağına!"

Babamla iyi anlaşırđık aslında. Anneme çaktırmadan bana göz kırpıyordu. Çok güldüm.

Kısa bir süre sonra annemle yine o hanın kapısında idik. Annem yoldaki uzun söylevinin ardından, son bir denemede bulundu,

"Sakın ha! Bir daha sakın!"

"Tamam ya tosunum, bak sen keyfine," dedim, makas aldım yanaktan. Kızdı. Çıktık yukarı.

Yine aynı sahne. Bu kez kafada, kuş yuvası cinsinden bir peruk, sol elde titreyen bir sigara... Gülmüyorum neyse ki. Annem bu kez dimdik oturmuş koltukta, benim ağzımı açtırmıyor. Adam soruyor, annem mahcup cevap veriyor. Herif kabardıkça kabarıyor. Bana bakarak, tatlı tatlı sırtıyor. Aniden, annemin sözünü keserek,

"İyi bir başlangıç olmadı Metin, ama iyi olacak," dedi.

Konuşurken adım vurgulaması ve sırtışı yüzünü gerdikçe, kafasındaki peruk, çalışan çamaşır makinasının üzerindeki eşyalar gibi titriyordu. Birkaç güzelleme geldi aklıma, ama ziyan etmedim onları.

"Evet," dedim, "çok güzel olacak."

"Güzel," dedi, 'e'sini uzatarak, "yarın başlayalım."

"Uygun mu?" diye sordu, tedbirli ve öylesine sorulmuş havası vermemek için yumuşatılmış bir tonda.

Kötü adamın elindeydi tüm kozlar. Arada, mağdur olabilecek masum insanlar vardı. Belki de benim için cevaplaması en zor sorulardan biriydi. Odanın tek penceresi patron koltuğunun arkasında idiydi. Yamulmuş jaluziler kapatılmıştı. Titreyen bir tepe spotuyla aydınlanan rafların loş ışığı annemin yüzünü seçmeme ancak olanak tanıyordu. Sırtı raflara dönüktü annemin. Karşısında oturmama rağmen yüzü kapıya dönük, ifadesiz. İlgilenmiyormuş gibi yapıyordu. Ona baktım, yutkundum ve "Hadi hayırlısı," dedim. Ortamın ağır havasından dolayı bu jargonu kullanmıştım ister istemez. Üzüldüm.

Çok zor günler geçiriyordum. Üç-dört gündür çalışıyordum Corloene'nin yanında. Sabah işe gitmek için vaktinde evden çıkmıştım. Çarşıya dalıp Samet abiden birkaç film almayı kafaya koymuştum.

"N'aber lan?" dedi Samet abi.

"İyidir lan," dedim.

"Yürrüüüü..." Yine o kendine özgü nida ve ona eşlik eden kendine özgü el hareketiyle karşıladı beni.

"Abi, boş ver de, güzel film var mı?"

"Oğlum beni dinle, ne varsa klasikte var." Yine kafamı ütülemeden vermeyecek vizyon filmi.

"Abi Kuzuların Sessizliği'ni, Tekken'i, Mortal Kombat'ı izledim. Başka?.."

"Lan, sanki başka film bilmiyorum ben!"

"Kızma yine," dedim, vizyon filmlerine yöneldim.

"Bir şey soracağım abi..."

"Sormazsan şaşardım!" dedi. Burnunun ucundan düşecekmiş gibi duran gözlüğün üzerinden önündeki, eskiden kasası beyaz olan monitöre bakıyordu.

“Sabahın köründe niye açıyorsun dükkânı?”

“La havleeee!..”

“Tamam ya! Bir film varmış biliyor musun? Filmin yarısı kovboy filmi, diğer yarısı vampir filmi şeklinde ilerliyormuş.”

“Ne biçimmiş! Bilmiyorum.”

“Bilsen şaşardım.”

“Yürrüüüü...”

İki vizyon bir Mortal Kombat 2 ile paçayı kurtardım. Okul çıkışlarında hemen hemen her gün uğradığım dükkândaki filmler gittikçe azalmıştı. ‘Netten İndirme Çağı’ diyordu Samet abi.

Yarım saat geç gittim ofise. Kapının önünde kaldım. Patron yoktu. Bir kez daha tıklattım hafiften. Hiç vakit kaybetmeden hanın tırabzanından kayıp aşağı indim. İndiğim nokta patronun göbeğinin tam önüydü. Hafiften değmiş de olabilirim göbeğine. Kuş yuvası yoktu. Tepesi, yarı karanlık han girişinden süzülen ışıktaydı, Space Odyssey’deki, ufku hilal şeklinde parlayan gezegen gibi göz kamaştırıyordu.

Bakıştık.

“İki çay getir,” dedi, ellerini ceplerine soktu, “biraz konuşalım seninle.”

“Tamam,” dedim, fırladım. Biraz sonra Samet abinin dükkânındaydım.

“Abi, filmlerden ikisi bozuk çıktı.”

“Yuh! Ne arada izledin de teşhisi koydun?”

DVD’lerden birinin ortasından işaret parmağımı geçirmiştim. DVD’yi gözüme yaklaştırıp diğer işaret parmağımla da bir çarkı çevirir gibi çevirdim ve filmi izliyormuş gibi yaptım.

“Koyarım ben,” dedim.

“Yürrüüüü...” Durdu. Süzdü.

“Oğlum, senin arkadaşın yok mu?” Bir saniye baktı: “Sevgilin filan?”

“Var.”

“E, git onların kafasını ütüle!”

Keyfim kaçmıştı. Samet abi erken pes etmişti. Eve dönmeye karar verdim. Başka bir yer yoktu ki... Yolda ayağıma bakan bir adama dalaştım. Toplumun sahtelikten kırılan, zayıf yanını da kullanarak etraftan destek topladım.

Annem vurmadı bana şimdiye kadar, ama bir tane istiyordum. Çok kızmıştı. İki akşam sonra babamla odalarında konuşmalarını duydum. Annem babama, babamın beni şımarttığını söyleyip duruyordu. Uzun nutukların arasında, bir iki cılız cevabı işitebiliyordum: Saçmalama, tamam canım... Bu geçiştiren cevaplarından babamın yine bildiğini okuyacağı anlaşılıyordu.

Bazı insanlar başka insanların hayatlarına yön vermek için dünyaya gelmişlerdir sanki. Başka işlevleri yoktur. Bunun farkında bile değillerdir. Bütün bunları nereden biliyorum, emin değilim, ama babam da öyle bir adam. Bana dünyayı pek de umursamamam gerektiğini öğretti. Kendiliğinden bir tür belirsizliği...

Saate baktım. On ikiye on beş vardı. Uyku gelmiyordu bir türlü. Güç düğmesine basıp

benim emektarı açtım. Cızırdayarak açıldı. Kolonların sesini kıstım başlangıç sesi duyulmasın diye. Uzun kablolu kulaklığımı taktım kasadaki girişe. Filmi başlattım. Karyolaya uzandım. Bir Ayrılık iyi film. Gazetenin sinema ekinde okumuştum tavsiyeyi. Pek güvenmem, ama yaklaşık sonuç... İnsanı belirsiz duygular içinde bırakır bu film. Öyle hayat dolu... Hâlâ uyku yoktu. Aklıma başka bir şey geldi. Uygulamaktan vazgeçtim, uyumaya çalıştım.

Pek de hayat dolu olmayan birkaç hafta geçirdim. Her şey program dahilindeydi. Okul başlamıştı. Toplam bir hafta sürmeyen başarısız iş yaşamımın ve annemin çeşitli yöntemlerle sürekli hatırlamamı sağladığı sorumsuzluğumun bana verdiği yetkiye dayanarak artık çok yorulduğuma ve bu şartlar altında okula devam edemeyeceğime karar verdim. En azından birkaç derse girmeyebilirdim.

İki sokak aşağıdaki ışıkların dibinde, kot farkıyla yolun biraz üstünde kalan ikinci sınıf semt pastanesine gittim. Klasik, hemen iki ekler ve süt söyledim. Kocaman eklerle tam bütünleşiyordum ki, pastanenin dipte kalan masalarından birinde tanıdık bir kel gördüm. Ekler ağızda, gözlerim kelde, bir elimde süt kalakaldım. Kel beni etkilememişti. Karşısındaki sandalyede oturan 11C'den Katır Necla olmasa adama sırtımı döner, kasaya gider, hava olsun diye bir de bahşiş bırakırdım. Çok ses çıkarsın diye iki 25 kuruşu para tablasına atardım filmlerdeki mafya tipli adamlar gibi. Bir yandan ekleri yiyor, diğer yandan adama bakıyor, diğer yandan annemin birleşmiş çatık kaşlarını düşünüyor, diğerinde babamla top oynuyor, bir diğerinde öğretmenin tükürüğünü alnımda hissediyordum. Ne çok yanım varmış. Ne çok yanlıymışım ben! Gülmedim.

Kendime geldiğimde ikinci eklerin ucu kalmış, süt de bitmişti. Ağızda mayhoş bir tat vardı. Hatırladım. Dönüp baktım. Kimse yoktu. Karanlık köşede, karanlık, boş bir masa... Son lokmayı attım ağızma aceleyle. Yuvarlak kenarı biraz dışarıda kaldı. Buranın ekleri büyük olur. İçim ekşidi. Telaşa kapılmıştım. Aniden fırladım yerimden. Ağızda ekler, kasiyere doğru aksak ve mümkün olduğunca hızlı koştum. Konuşabildiğim kadarıyla yan masadaki Kel'in ve Katır'ın nerede olduğunu sordum. Korkmuştu kız. Mehmet bey bulaşıkhaneden yetişmeden oradan ayrıldım. Yola çıkıp sağa sola bakındım, ama kimse yoktu. Ensemden yakalayan Mehmet abiye hesabı bahşişle birlikte yol üstünde ödeyip pastaneye gittim ve unuttuğum çantamı aldım. Kalbim duracak gibiydi. Mehmet kapıda durmuş, gözlerinin üstüne şerit çekilmiş havası katan tek kaşını çatmış, bir yandan elini önlüğüne siliyordu. Bana bakıyordu.

"Kolay gelsin." deyip çıktım.

"Hadi lan, bir daha da gelme!" deyip kibarca uğurladı beni.

Lacivert ceketime süt damlamıştı. Ellerime ekler bulaşmıştı. Başım Mehmet abiyle beladaydı. Gidecek yerim yoktu.

Eve gitsem olmazdı, okula gitsem olmazdı, pastane de bitmişti benim için. Okuldan Murat'ı gördüm karşıdaki kırtasiyede. Yanına gittim. Gizemli bir havaya bürünüp kısık sesle konuştum Murat'la. Genelde okul eşrafiyla bu tarz konuşurum, ama bu kez daha bir etkileyiciydim. Brad gibi değil de, Sean gibiydim bu kez. Az önceki tecrübeden sonra

tuhaflaştım. Tutamıyordum kendimi.

Ertesi gün, öğleden sonra, bulaşığın yoğun olduğu saatlerde, kasiyerin karşısına dikilip özür diledim ve dün, yan masada oturan iki şahsı sordum. Görmediğini ve bir daha gelirim okul çıkışına Mehmet'i yollayacağını söyledi. Saygılarımı sunup çıktım. Ne olacak, bir gün de okula gitmeyiveririm! Pastanenin çevresinde dolandım. Gelmediler. Elbet olay yerine gelecekler diye düşünüp avutuyordum kendimi. İki gün sonra Katır'ı takip edeyim dedim. Bir şey çıkmadı. Okulda bana ters ters bakıyordu. Ben de onu takip ederken bir-iki kez Katır'ın beni gördüğünden şüphelenmiştim. Bu sırrı açığa çıkarmadan duramazdım.

Son olarak eskiden çalıştığım ofisin bulunduğu hanın yakınlarında gezindim. Sonuç aynı! Kel filan yoktu. O gün, öğleden sonra, dalgınlıkla eve biraz erken gitmişim. Akşama yine yatak odasındaki tartışma, film, Solitaire ve nihayet, diğerlerinden farklı olarak, Kel-Katır denklemi...

Her ne kadar mükemmele yakın bir insan olsam da bazı sırlarımı, boğazımda düğümlenenleri özellikle, anneme pat diye söyleme huyumdan kurtulamadım. Kel-Katır'ı anlattım anneme. Başta çok kızdı, sonra dalga geçti benimle güzelce.

Aslında her şeyi çözeceğim zamanla. Bedenimin belli bir yaşa erişmesini bekliyorum. Dünyanın, çözülmesi kolay bir bulmaca olduğu kanaatindeyim. Geçen yıl, üst sınıflardan bir düşünür şöyle söylemişti, hiç unutmam; ona da babasından, babasına da kökeni Osmanlı'ya dayanan atalarından miras kalan bir lafmış, 'Gençler yan aynalara bakar, yaşlılar dikiz aynasına'. Bunu duyup, babasının Osmanlı atalarının arabayı nerede gördüğünü sormamla dayağı yemem bir olmuştu. Hiç unutmam! Gerçek bir derstir. Şu yaşımda bile, geçmişimden aldığım ne çok ders varmış. Mesela Ezik Tarihçi! İyi bir adamdı. Bizimle arkadaş olmaya çalışırdı. Kendiyle ilgili ayrıntılar anlatırdı. Fizikçi olmak istemiş, ama puanı yetmemiş. Adı Ezik Tarihçi olmuştu okul habitatındaki bazı canlı formları sayesinde. Yazık!

Dağın tepesinde barometre ile ölçüm yapan adamın hikayesini de o anlatmıştı. Barometrenin icadı sıralarında, deniz seviyesinde cıvanın uzun ve ters çevrilmiş bir tüpün içinde ne kadar aşağı indiğini ve bir dağın tepesinde ne kadar aşağı indiğini ölçmüşler. Buradan yola çıkarak da havanın bir ağırlığının ve bizim küçük bedenlerimize ve her şeye uyguladığı basıncının olduğunu bulmuşlar. Çünkü dağın tepesinde cıva daha da aşağılara iniyormuş deniz seviyesiyle karşılaştırıldığında. Yükseldikçe tabii hava da azalıyor.. Hocayı şaşırtan bu sonuca ulaşmaları olmamış, onu asıl şaşırtan ve ürküten bu buluştan havanın belli bir yerde bitmesi ve dünyadan sonra büyük bir boşluğun olması gerektiği fikrine varmış olmalarıymış. Peh!

Birkaç gündür evdeydim ve şu barometre hikayesini düşünüyordum.

"Metin!" diye bağırdı camekândan. Cevap vermedim.

"Metin!" diye bağırdı tekrar, 'i'sini uzatarak, "Allah'ın cezası!"

“Buradayım, burada... Korkma! Metin değilim artık ben. Ben, ben değilim. Kaçık Metin'im ben artık. Kaçtım ben, hadi... Hoşça kal,” deyip sıvışmaya çalıştım.

“Saçmalama, gel buraya!”

Bakkala gönderdi. Madem bir hafta evde okul cezasındaydım, dışarıya da çıkmak yasak, siz gidin öyleyse bakkala! Döndüğümde sadece elimdeki sıcak ekmeklere odaklanmıştı. Yanaklarımdaki ıslaklık dikkatini bile çekmemişti. Ben de ekmekleri elimden alıp giderken arkasından baktım ve çaresiz, tükürüğümle oluşturduğum gözyaşlarını sildim.

“Bazı bölümler gereksiz!” dedi edebiyat öğretmenim. Uyanmıştım davudi sesini duyunca. Kime dediği belli olmuyordu. Benim tarafa doğru bakıyordu. Dalgalar geçildi. Ergen dişlerini gördüm belli belirsiz. Uğultular yükseldi. Cevap vermemenin daha kötü olacağı hissine kapıldım.

“Siz öyle diyorsanız...” dedim.

“Bak hâlâ uyuyor kerata! Sana mı dedim ben yavrum?”

Kaldım, diye düşündüm. Sınıfın kapısında bir öğrenci belirdi. Öğretmenle konuşuyorlardı. Kafamı zorla, masaya yaydığım kollarımın üzerinden kaldırıp baktım. Benim adım geçti sanki. Öğretmenin ters bakışlarından gözlerimi kaçırdım. Sonra öğretmen, müdür yardımcısına götürdü beni. Yardımcı, Sibel'in ve isimlerini vermenin gerçekten gereksiz olduğu birkaç şahsın şikayet ettiğini söyledi. Sık sık Sibel'e sinemaya gitmeyi filan teklif edip onu sıkıştırıyormuşum. Diğer şikayetler de çeşitli!

Eve postalanıyordum yine. Annemi gördüm koridorun ucunda. Yardımcıyla konuşuyorlardı. Yanlarına gittim. Annem kolumu şiddetli sıkıp otobüs durağına doğru sürükledi beni.

Yarım saat sonra evdeydik. Evin bahçe kapsının dibinde duran birkaç koli ve kenarları Bauhaus poşetlerini delmiş haldeki kitaplar gözüme çarptı. Babam kapıda belirdi. Bu saatte evdeydi. Annemden kurtulup kapının önündeki kolilere doğru koştum. Bütün filmlerim kolilerin içindeydi. Poşetlerde benim kitaplarım vardı. Annem yakaladı ve çekiştirdi kolumdan. Ağladım. Babam susuyordu. Herkes sustu sonra. Biraz sonra babam televizyonu açtı.